

Életünk

AZ EURÓPAI MAGYAR KATOLIKUSOK LAPJA

I. évfolyam 12. szám (1. Jahrgang Nr. 12.)

A Z St.Gallen — Megjelenik havonta — Erscheint monatlich

1969 december 1.

Karácsonyi elmélkedés

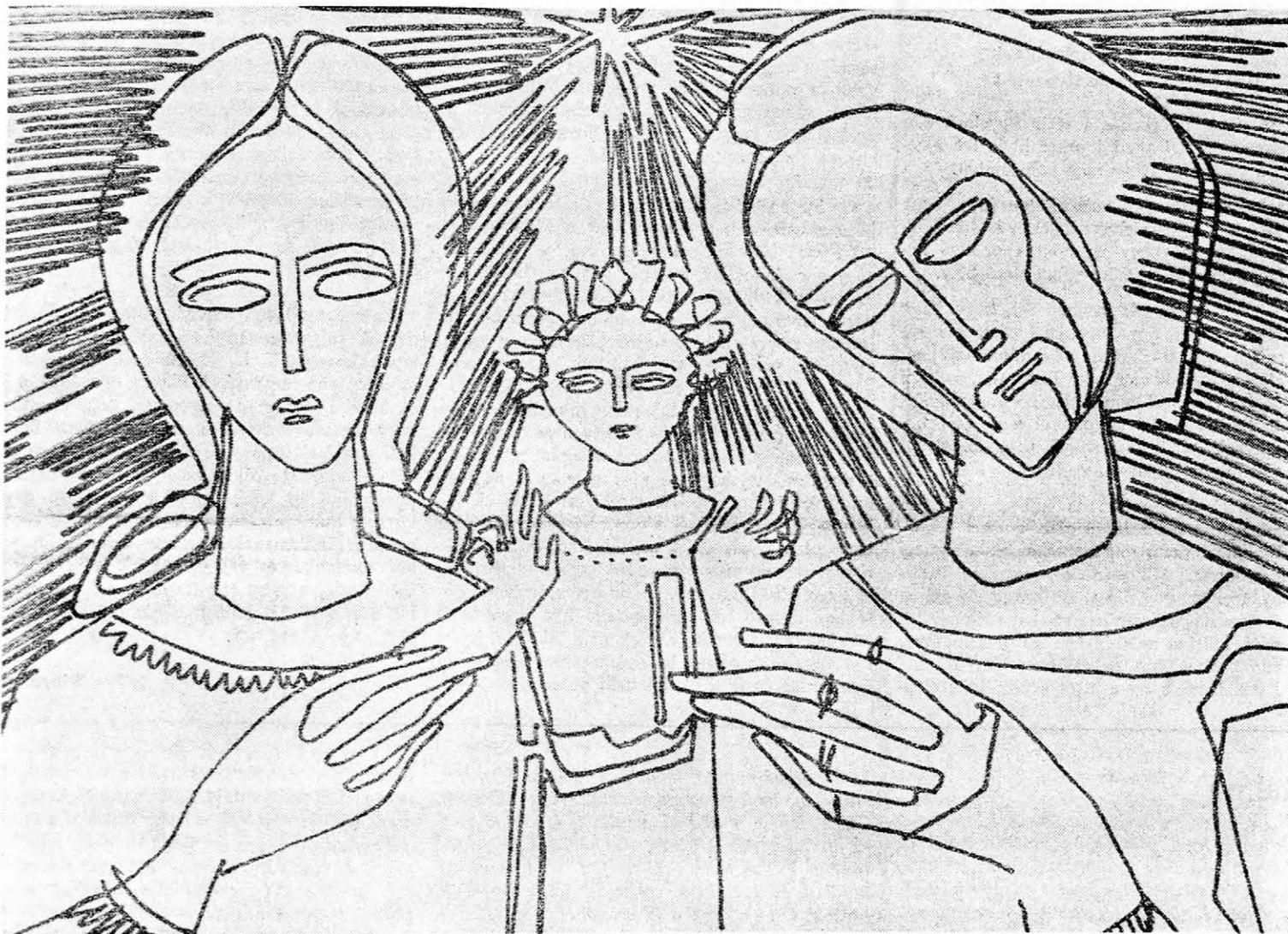
Az ember elindult a világűr meghódítására s tudománya és technikája nyilván lehetővé is teszi. Már mondogatják is a kísérletek vezetői, hogy a leszállás a Holdra csak az első lépés volt s utána következnek a Mars, a Vénusz s ki tudja, mi minden más.

Akik még szeretnek gondolkodni — s mind kevesebben lesznek — azok keresik e mohó térhódításnak az okait, lélektani rugóit, emberi hát-

a csillagok felé, mint néztek száz évvel ezelőtt az első kívándorlók Amerika felé. Hogy miért? Talán csalódásból, talán elkeseredésből, talán megcsömörlésből, talán nyugtalanságból, talán sóvárgásból — egy szebb, eszményibb haza után.

Az Istenfia viszont az ellenkező utat követte. Kétezer évvel ezelőtt elhagyta az eget s lejött a földre s a betlehemi éjszakában emberi alak-

csak fokozta szeretetét és vágyát, hogy az embert újra magához emelhesse. A megváltást ugyan másképpen is végrehajthatta volna, de a mód, ahogyan végrehajtotta, azt jelentette, hogy egyé akart velünk lenni, istenségét le nem hántva igazán és tökéletesen emberré lett. Vállalta az emberi létet — kezdetől végig. A fogantatás percétől a halálig. Nem sietette vagy rövidítette meg az anyaméhben tartózkodás és lassú alakulás kilenc hónapját sem, a magával tehetetlen újszülött kisded szerepét, mint gyermek és ifjú a názáreti ház hosszúra nyúlt éveit. Vállalta a vándorapostolkodás terhes körútjait, az otthon-

Prokop Péter: KARÁCSONY

terét. Annál is inkább, mert soha még az emberiség életében költségesebb vállalkozás nem volt!

A legegyszerűbb magyarázat a fékezhetetlen emberi kíváncsiság volna, mely sokszor nevetésszerű, de sokszor nagy horderejű felfedezésekre vezetett. De ha már a Föld és Lét minden titkát végigszaglászta az ember, hogy törvényeinek, lehetőségeinek és korlátainak nyomára jöjjön, hát annál inkább izgatták kíváncsiságát azok a nagy földöntúli tünemények, amik minden éjszaka újra elkápráztatón lépnek szeméi elé. S bár tudja, hogy irdatlan messzeségben vannak, de annál inkább sarkantyúzza kíváncsiságát. S miután a Föld légkörében lehetségessé vált a repülés, az ember megmámorosodott a légi sikerektől s most már ki akar könyökölni az égboltra s egészen közelről akarja számbavenni a csillagnyáját.

Aztán suttogtak arról is, hogy esetleg mérhetetlen kincsek vannak az égitestek gyomrában, a legkeresettebb elemektől, amikben oly szegény a Föld, a legdrágább gyémántig. S végül — mert a katonaság is gyanúsán mohó érdeklődést kezdett elárulni — beszéltek hadászati jelentőségekről, melyek a jövő háborút, melyet mindenki tagad, de mindenki előkészít, eleve eldönthetik.

A sokféle magyarázathoz még hozzá lehet fűzni egy szimbolikus magyarázatot is, hogy t. i. az ember elkívánczik a földről, megúnta, esetleg meg is utálta már a földet s új Kolumbusz Kristóf módjára startol új égtájak felé. Évezredek óta úgy tudtuk, hogy a Föld az ember egyetlen hazája s hogy «áldjon vagy verjen sors keze, itt élned halnod kell». De most, hogy szétlebbent a függöny a világűr előtt, sóváran nézünk

ban, egyenesen egy frissen született kisded alakjában jelent meg. Megjelenése ugyan külsőségeiben nagyon szegényes volt: egy istálló, hol barmok tanyáznak s jászol a bölcső, de messze onnan egy üstökös, a közelben pedig hozsannát zengő angyalok hirdetik meg eljövételét.

Ha az embernek ma minden oka megvolna arra, hogy elkíváncozzék erről a bűnbe, vérbe fulladt földről, az Istennek még több és még fontosabb oka volt, hogy leszálljon személyesen a földre. Ezen a földön ugyanis, amit Ő mint Teremtő az általunk ismert s bennünk folytatódott Ember lakóhelyének szánt, történt valami, valami szörnyű, végzetes, emberi erővel helyrehozhatatlan valami, az első és legnagyobb emberi tragédia, ami az isteni elgondolást az emberrel kapcsolatban keresztülhúzta. Az istenszolgálatra teremtett ember fellázadt Teremtője ellen, áthágta kategorikus parancsát s ezzel önmagát ítélte halálra. Elvesztette minden kiváltságát s az áldott istenfiúságból megátkozott földönfutó lett.

De íme, Isten jobban szeretete az embert, mint az ember önmagát s ezért leszállt a földre, hogy az átok gyermekét megváltsa s újra istenfiúvá tegye. Ennek a megváltásnak még itt a földön is hosszú útja volt s nem mindig olyan poétikusan szép, meghitt és elragadó, mint a betlehemi éjszaka s a Golgota éjszakájában a keresztben vérbe fagyva végződött.

De aki elmélyed az Isten szeretetének azaz Lényének szemléletében, az még többet is talál. Megérzi, hogy Isten nem egyedül és kizárólag csak a megváltásért lett ember és szállt le a földre, hanem szeretetből is. Hogy szeretete tárgya, az ember a bűnbeeséssel ronggyá lett, az

talanságot, a bizonytalan létet, az ellenmondást, az üldözést, a rágalmak, vádak özönét s az Istenfiának az istenkáromlás vádjával kellett elnyernie az első halálos ítéletet. De vállalta, mert az ember volt a teremtés koronája s mert nélküle semmit sem ért volna a föld s mert saját bevallása szerint «gyönyörűsége az emberek fiaival együtt lenni».

Azt mondják, hogy az ember meg tudja unni ezt a földi létet s meg tudja utálni embertársait. Az előbbi az aggyasztóknál, az utóbbit a sorsüldözötteknél tapasztaljuk. Az Istenember nem érezte tehetetelennek vagy éppen lealacsonyítónak, lealázónak, istenségével összeférhetetlennek az emberi létet, az emberi testet és lelket, annyira nem, hogy mennybemenetelekor azaz a földi lét befejezésekor sem hántotta le magáról mint kiszolgált s már céltalaná, haszontalaná vált eszközt, hanem magával vitte örök hazájába. Isteniségének teljes fenségében, de megdicsőült emberi testével is «ott ül a mindenható Atyaisten jobbra felől s onnan leszen eljövendő emberi alakban is ítélni elevenek és holtak felett».

A betlehemi éjszakában született Kisded örök és elszakíthatatlan kapcsolatot teremtett az emberek világával s hogy örökre velük maradjon, az Oltáriszentség megalapításában hátrahagyta az embereknek, az ő testvéreinek misztikus földi jelenlétét.

A Karácsony azért olyan boldog, ujjongó, hozsannás ünnep, mert Isten hűségnyilatkozata az embernek, az Isten közvetlen belépése a világ életébe, ünnepélyes vallomás az Isten kimeríthetetlen, felfoghatatlan csodálatos szeretetéről.

Közös kiadás

A Kereszt Népe	Hollandia
Az Út	Bécs, Ausztria
Hírnök	Linz, Ausztria
Hiszek	Svájc
Magyar Ház	Belgium
Pannonia Sacra	Németország
Sorsunk	Franciaország
Új Értésítő	Skandinávia

A tartalomból

Karácsonyi elmélkedés	1. o.
Új szentszéki rendelkezés a menekültek érdekében	2. o.
A titok hatalma	2. o.
A második püspöki szinodus	5. o.
Az aixi vadóc	5. o.
Templomépítő magyarok Norvégiában	5. o.
Karácsonyi vásár	5. o.
A szentmise új rendje	7. o.
Egy pap elhagyja a szolgálatot	7. o.
A római magyar ház gondjai	8. o.

Bántó karácsonyi gondolatok

A Gyermekek születését kellene ünnepelnünk.

Európa országaiban már november végén kezdődik a karácsonyi vásár. Mindenütt kapható mű-fenyőfa, villany-gyertya, műhó, angyalhaj, plasztikkajászol, átlátszó gyertyatartó eredeti betlehemi földdel töltve és a «Stille Nacht, heilige Nacht» hanglemezen jazz-ben, a híres operatársakkal, a bájos gyermekkorossal, sztereofelvételen.

A Gyermekek születését kellene ünnepelnünk.

Biafrában karácsony napján is több ezer gyermek fog éhenhalni. Indiában úgyszintén. Vietnamban gyerekek is harcolnak egymás ellen: géppisztollyal, kézigranáttal. Egy magyar kislány a napokban autó csomagtartójában elbújva szökött ki Nyugaton élő édesapjához. (De a szám «egy» a statisztikában alig játszik szerepet.)

Szóval a Gyermekek születését kellene ünnepelnünk.

A német egyetemeken a diákegyesületek irodáiban a női hallgatók díjazásul megkapják azoknak az orvosoknak a címét, akik lelkiismeretfurdalás nélkül írják antibabyl-tabletta receptet. Amerikai tudósok olyan fogamzásgátló szert találtak föl, amelyet a férfinak kell bevenni és nem is minden nap, hanem csak a randevű előtt pár órával. A koppenhágai nemzetközi pornográfiai-vásáron a világ leghíresebb gumigyárai bemutatják a legújabb eljárásal készült óvszereket. Londonban egy 12 éves kislány súlyosan megbetegedett, mert fájdalomcsillapító helyett a mamája fogamzásgátló tablettáit vette be. Több magyarországi lánygimnázium érettségiző osztálya úgynevezett «küret-kasszát» létesített, amely a teherbe esett lányok «megsegítésére» szolgál. Magyarországon az UNESCO közlése szerint a legalacsonyabb a születések száma. A németországi reform-katolikusok az idén karácsonykor nem tüntetnek a pápai enciklika ellen, amely nem ajánlja az antibabyl-tabletta használatát. Nem tüntetnek, mert karácsony napján ünnepelnek. Ők is a Gyermekek születését ünnepelik. Miként azok az orvosok is, akik esküvel fogadták az élet megtartását, de azért kétszáz forintért bármikor hajlandók...

E sorok írója fiatal, modernnek képzeletét magát, józan szekszuális életet él, s vallja, hogy nem lehet ész nélkül benépesíteni a földet, hogy valóban megváltoztak a körülmények, hogy egy kis városi lakásban megdöbbenés a gyermek hadát a világra hozni, akiket taníttatni szeretne; — mégis ebben az óvszeres, antibabyl-tablettás, küretes világban, ahol karácsonykor műhóval fedett műfenyőfa alatt felhangzik sztereolemezről a «Stille Nacht, heilige Nacht» dallama, és a modern feleség szörme-nagykabátot akaszt a pincsikutya hátára, miközben Biafrában több ezer gyermek hal éhen — nagyon bántja a gondolat, hogy 1969 karácsonyán is:

A Gyermekek születését kellene ünnepelnünk.

Nyisztor Zoltán

Varga Gyula

Uj szentszéki rendelkezés az idegenben élő katolikusok gondozásáról

1969 augusztus 15-én VI. Pál pápa megbízta a Püspökök Kongregációját, hogy XII. Pius pápának 1952-ben megjelent *Exul Familia* c. apostoli konstitúcióját hangolja össze a II. Vatikáni Zsinat dekrétumaival, az időközben elhangzott pápai megnyilatkozásokkal és az elmúlt év alatt megváltozott idők szükségleteivel. A Kongregáció az *Exul Familia*-t, az emigráció lelkigondozásának ezt az alapokmányát, korunk szükségleteihez alkalmazva átdolgozta és 1969 augusztus 22-én közzétette. Az Instrució 1969 október 1-én az egész katolikus Egyházban kötelező erővel életbe lépett.

A történelem századunkat valamikor a II. nép-vándorlás korának fogja nevezni. Emberek milliói és milliós felkerekedtek, hogy új hazát keressenek maguknak. Sokan önszántukból mennek, mert gazdaságilag fejlettebb országokban jobb megélhetési viszonyokat találnak. Másokat erőszakkal és akarattal ellenére «kitelepítettek». És ki tudná számon tartani mindazokat, akiket a terror, az elnyomás vagy az ideológiai feszültség űzött el hazájuktól?

Miért volt szükség az új szentszéki intézkedésre?

Az «emigráció», mint korunk tipikus jelensége. XII. Pius *Exul Familia* kezdetű apostoli konstitúciója óta lényeges változások ment át. A régi patinás *emigratus* (emigráns) szót ki kellett cserélni a *migratus* szóval. Magyar nyelvünkön nehezen akad rá szó. Mert akár *vándort*, akár *jövevényt* értek alatta, nem fogom át a fogalom széles skáláját.

De a szónál is fontosabb a lényeg. Az új római intézkedés szerint «migratus» mindaz, aki bármilyen oknál fogva hazáján vagy népi közösségén kívül él, és az adott helyzet következtében különös lelki gondozásra szorul. «Migratus» az a munkás, aki idegen országba költözik, hogy munkát vállaljon; aki önként az u. n. «harmadik világ»-ba, vagyis az elmaradott országok valamelyikébe utazik, hogy azt fejlődésében szellemi vagy fizikai munkájával támogassa; a külföldi egyetemeket látogató diákok; különböző nemzetközi szervek alkalmazottai, stb. A sok különbség ellenére, amely elválasztja őket egymástól, van egy közös vonásuk. Valamennyien szükségszerűen új környezetbe sodródnak bele. Olyan környezetbe, amely vagy könnyörtelen gazdasági harcok, szociális, kulturális, vallási, faji, nem vagy nyelvi ellentéteknek, vagy történelmi előítéleteknek és ideológiai feszültségeknek a színtere.

Az ember száz és ezer gyökérrel kapaszkodik

szülőföldjébe és abba a faji közösségbe, amelynek a gyermeke. Az idegenbe sodródott ember (migratus) ezeket a gyökérszálakat nagyrészt elvágja — sokszor tudatosan, sokszor nem tudatosan — és új hazában próbál gyökeret verni. A vándorlást azonban elsősorban a vallás sínyli meg. Széttörnek a közösségi hagyományos keretek: a család, a falu és népi közösség abröncsai. A hitet az idegen környezetben az a veszély fenyegeti, hogy idegen nyelvű templomban és az új honalapítással járó gondok súlya alatt elcseszesedik. A vándorok nemcsak a szétágazó rokonoságot és baráti kört, az iskolát és a templomot, hanem imakönyvüket és keresztlevelüket otthon hagyják. Vajon hányan sikerül valamilyen mentőeszközbe kapaszkodnia, ahol megőrzi lelkének egyensúlyát és megmenti a magával hozott vallás-erkölcsi értékeket? Ki tudná számon tartani azokat a fekete szálakat, amelyek egy-egy idegenbe sodródott egyén vagy család életébe szövődnek?

Az Egyház Krisztustól kapott feladatának tekintve, hogy modern társadalmunk emez új rétegződésében «az emberi személy jogai és a lelki életalapjai szent és sérthetetlen állapotban» megmaradjanak és minden külföldre szakadt hívó a vallás-nyújtotta erőforrásokhoz hozzáférhessen.

Mit kellett a Szentszéknek erősebben hangsúlyoznia?

Az új pápai intézkedés a világ figyelmét először is azokra az emberi jogokra hívja fel, amelyeket a vándorlás ténye nem változtathat.

1. Minden embernek veleszületett joga, hogy valamelyik országnak teljesjogú állampolgára legyen, hogy ne mint «apolide» bolyongjon, aki számára sehol sincs hely.
2. Minden embernek jogában áll, hogy ha a körülmények úgy sugallják, elhagyja országát és más országba vándorolni. Az állam ettől a jogától meg nem foszthatja, «disszidálás» címén el nem ítéheti. Vasfüggőnyvel és Berlini Fallal az utat el nem zárhatja. «hacsak a közjó részéről nem merül fel valamilyen súlyos ok.» (7. r.)
3. Bárhová vándoroljon az ember, mindenütt megilletik őt a legemlékebb emberi jogok. Nem tekinthető sem hontalannak, sem jogfosztottnak. Mindenekelőtt megilleti az anyanyelvhez való jog. Az anyanyelv finom és csodálatos hajszálereivel kapaszkodunk a népi kultúra televényébe és asszimiláljuk annak titokzatos és ősi energiáit. Míg az *Exul Familia* ezt a jogot a külföldön élők-

nek csak a második nemzedékig biztosította, az új pápai intézkedés nem von határt. Az anyanyelven történő lelki gondozás — templomban, iskolában, egyesületi életben — addig indokolt, míg a hívők lelki, szellemi és anyagi érdekeit szolgálja (7. r.).

A jogokkal azonban *kötelességek* is járnak. Kötelességek azzal az országgal szemben, amely befogadja az idegent akár átmenetileg, akár állandóan. Az Utasítások nagy érdeme, hogy mind a jogok, mind pedig a kötelességek oldalára egyformán világos fényt vet. Minden idegenbe vándorlónak tekintettel kell lennie a befogadó ország érdekeire és a közjóra. Alkalmazkodnia kell hozzá, sőt ha végleg meg akar telepedni, önként, minden kényszerrel mentesen és fokozatosan be kell oldania új környezetébe. (11. r.) Az állam ezt a beolvadást segítheti, de soha nem erőszakolhatja.

Az egyházi feladata

Az új Rendelkezés a II. Vatikáni Zsinat szellemétől áthatva a régi katolikus emigráció lelkigondozását irányító központi szervezetet *decentralizálta*. A súlypontot áttette az egyházmegyére és az érdekelt országok püspöki karára. A régi püspökök éppúgy gondját kell viselni vándorló hívőjének, mint annak az egyházmegye püspökének, ahol a vándorló megtelepszik. Az otthoni püspököknek gondoskodnia kell, hogy a hazáját elhagyó hívó megkapja a lelki «útravalót»: ismeresse meg vele az új környezetben rejlő veszélyeket és nehézségeket. Az új püspök pedig ragadjon meg minden eszközt, hogy a jövevények valóban otthon érezzék magukat. Minden egyházmegyében az idegenek lelkigondozásának a problémáját vagy egy külön bizottságra, vagy egy meghatározott személyre kell bízni.

Az idegenek lelkigondozásában a munka orosz-lánrésze azoknak a *lelkészeknek* a vállán nyugszik, akik elmennek a táborokba, a gyárakba, vagy a családokhoz, hogy közvetlenül bekapcsolódhassanak híveik napi életébe, akik az istentiszteleten saját nyelvükön szólnak hozzájuk, az iskolában vagy a magyar házban magyar szóra tanítják a gyermekeket, akik a kultúrestéken vagy a bálókön az ősi hagyományokat elevenítik fel. Az ő személyük és áldozatos munkájuk az a mágneses pont, amely összefogja a szétágazó és sokszor szétváltó erőket. Ebben a tényben rejlik a magyarázata, hogy az új Rendelkezés az idegenek lelki gondozásával megbízott lelkészek jelentőségét oly nagyon kidomborítja, jogkörüket lényegesen kiszélesíti, a püspökhöz és a plébánosokhoz való viszonyukat behatóan szabályozza. A Püspökök Kongregációja az egyes nyelvcsoporthoz tartozó vándor-lelkészek fölött Szentszéki Megbízottat nevez ki, akinek az a feladata, hogy egy vagy több ország lelkészeit szoros egységben összetartsa és közös célok felé vezesse.

NYISZTOR ZOLTÁN

most megjelent új könyve,

Vallomás

magamról és kortársaimról

beszéd és vita tárgya lesz

A 408 oldalas kötet

a szerző kalandos élete keretében markáns színekkel rajzolja meg

a kor képét

a Millénium éveitől

a háborús összeomlásig.

A könyv ára 5.— dollár

vagy annak megfelelő más valuta

Megrendelhető:

a Szerzőnél — Róma,

Via Porta Angelica, 65 — és a

Magyar Nyomdánál

(Ungarische Buchdruckerei)

9000 - St.Gallen, Gallustr. 41. Schweiz

A világiak szerepe

Az idegenben szakadt hívők lelkigondozása alól a világiak se vonhatják ki magukat. Sőt a szövetséges probléma természeténél fogva és a II. Vatikáni Zsinat tanítása értelmében tevékeny közreműködésük szinte nélkülözhetetlen. A nagy távolságok és paphiány miatt a lelkész szava nem ér el mindenhová. Ha nincsenek áldozatkész férfiak és nők, akik az idegenben szakadt honfitársat jótanácsal, anyagi támogatással, lelki erőt sugárzó tettekkel átsegítik a kezdet nehézségein, a vándor könnyen áttörhetetlen falakba ütközhetik vagy elnyelheti az erkölcsi vagy anyagiasság örvénye.

Az egész világon áthúzó emigrációs, ill. vándorlási folyamatnak valószínűleg még csak a kezdetén vagyunk. Egyrészt a gazdasági, másrészt az ideológiai feszültségek okozta ellentétek milliók kezébe vándorbotot nyomnak, hogy új otthonot vagy új munkahelyet keressenek. Sem Berlini Fal, sem Vasfüggöny a jelenséget meg nem akadályozhatja. VI. Pál pápa atyai szívvel hajolt le mindnyájukhoz, tekintet nélkül a nyelvre, a vallásra, a kultúrára. Lehajolt mindenkihez, hogy a Krisztus által megváltott ember szintjére emeljen mindnyájunkat és valamennyiünk előtt megnyíljon «egy emberségesebb életnek az útja, amelyen haladva egymást jobban megértjük, szeretjük és támogatjuk» (14. r.).

P. Sellye Vince

A titok hatalma

A szük völgybe szorult kis állomás mindössze néhány ósdi épület, holott a Sud-express minden szerelvénye megáll Fatimában. Az utas úgyszólamint a kocsiba, amely majd egy órán át kanyarog a magasba, ahol a sziklás fönnsíkon Mária új városa épül nagy iramban. A pártisi embernek legalább 140 dollárba kerül a zárandoklat, annyira a világ végén jekszik Fatima. Kényelemről ott szó sem lehet a nagy seregély idején, olyan kevés még a szálloda s azért a tömeg szabad ég alatt tölti az éjszakát, habár újabban rohamosan terjeszkedik a barakk-tábor, amit a püspök szervez. Még csak hagyján, ha szép az idő, de borzalmas a helyzet, amikor hideg van és csorog az atlanti eső. Néha több száz ezer főnyi sokaság jön össze: rengeteg zárandok napokon át gyalogol, fölsebz a lábát, jól-rosszul bekötözi, de akkor sem száll kocsiba, ha szívesen fölvennék és hívják, mert vezetékni akar. A bazilika rosszul sikerült, az irdatlan magas torony alatt eltörpül a törzse, de nagyon szép a félkörben épült oszlopcsarnok előtte. Jókora tömeg fér meg benne, amikor szilajon tüzel a nap vagy szakad a zápor. Az óriási téren jó szorosán millió ember állhat, de ennek az egységét megbontja a forráskút és a lábas pajta, a jelenések helyén épült kápolna. Számos zárandok kínban izzó arccal, térdén csúszva kerül meggyakorta, mert talán a bűntudat korbácsolja vagy kegyelmet kér magának és másnak. Hosszan kanyarog a keresztút a magasba, törletlen köveken botorkál a nép, megfájdul és vérzik a láb, az egész test gyötördik az aszaló hőségben vagy a ragacsos sárban.

*

Vajon mi vonzza azt a rengeteg népet a világon minden részéről arra a kietlen vidékre? Miért jár oda tömegesen az amerikai, a német és francia, holott a sajátban és rádióban százezres többször esik egy színésznőről, egy pálinkáról vagy szivarról, mint Fatimáról, hiszen még a katolikus

lapok is alig írnak róla. Ha megtaláljuk a választ a kérdésre, kezünkbe jut létünk titkának a kulcsa és megértjük e bomlott századot, amelyben élünk, sőt a jövőbe látunk és legyőzzük a fojtogató vát-ságot, amely most az egész földet sújtja. Mi tehát a döbbsentő, a lenyűgöző, a hódító, micsoda történet ott és folyik tovább és milyen örömkút bő-sége tölti meg millió szív kelyhét Fatimában?

Bármennyire titokzatos e mozgalom és folyton növekvő áradása, fél század bőven elegendő arra, hogy följöjünk a lényegét és pontosan lássuk, milyen erő működik benne. Ha beszélnek és írnak róla, folyton csodát emlegetnek, de nem hangoztatják eléggé, mekkora újság lesz az ember, aki a teremő áramkörbe kerül. Ma már közhely és jelszó az, hogy csak valami új emberfajta képes a történelmet folytatni, mert az a nép, amely most a földet lakja, egyik csodából a más-sikba tántorog és túlságosan gyöngő ahhoz, hogy megoldja a létbevágó kérdéseket, amelyek eléje tornyosulnak. Fatimában már sereglük az új nép, amelynek kinyílt a szeme és torkig van az undorral, amire a világ mai állapota készíti. Elég volt már neki a hináros fertőből, amiben az egész társadalom vergődik. Elég a büzhödt mocsárból, amely a szánkba folyik, ha nem vigyázunk. Elég neki a lép váráinak hazug mosolya, amely a csöcselékét a sárvízbe hűzza, ahol a gyilkos mély-ség megfojtja a lelkét. Ma a földön a fertő az úr, a rohadás a törvény, alig van mosoly, csak a vigyor fintorog a pimasz arcokon. Ismeretlen a vidám öröm, csak a kárhözottak róheje harsog a bomlott tivornyán. Fatimában nevet az ég, kristályos a levegő, ünnepet zeng a fény a sziklás tetőn, sajogva könyörög a vezeklés. A szív repes az isteni örömtől, amelyet nem lehet találni Estoril arany homokján és ragyogó szállodáiban.

Fatimában a legfőbb csoda a belátás, hogy hinni kell Istenben, ha mint ember akarok élni és gyökeresen változnom kell, hogy Istenhez jussak. A roppant magas torony égbé lendülő

kőűj, óriási mutató, hangtalan kiáltás: Jézusozh menjetek, ha boldogulni akartok! Ott fölhasadt kárpit, amely a föld és a másvilág, az idő meg az örökkévalóság között van. Ott újabb kijelentés történt és sürgető üzenet jött a könnytelen hazából és ezt azóta sokasodó jelek igazolják tovább. Ott elnémult a kétely, ahol a tények parancsolnak és az isteni erő világít a tudatban. Ott nincs semmi kényszer és a végtelenbe nyúl-tózik a lélek, amikor a gúzsba kötött akarat megszabadul a rossznak minden bilincsétől. Ezt a foglyokat kiváltó Mária műveli, amikor könyör-gése hatalmával magához öleli a nyomorban seny-vedő népet. A vakságba soraadt szemről lehullik a hálgy, amikor a kegyelem sugárzása éri és ez a mindennapi csoda Fatimában.

Annyi bennünk az élet, amennyi a remény, ámde tudva tudjuk, micsoda szorongásban hany-kolódik most az egész világ, hiszen napról napra folyton harctéri jelentéseket olvasunk és a pápa maga sem habozott nemrég kijelenteni, hogy ma megint olyan veszélyes a helyzet, amilyen a más-sodik világháború előtt volt, pedig ő ugyancsak jól megméri minden szavát, mielőtt kimondja. Az ifjúság lázongása sokszor okatlan rombolássá fajul, nincs már előtte semmi tekintély, amelyben bízni tudna és fiatalok egész sora lesz öngyilkos, hogy tiltakozzék a hatalmasok meg a társadalom ellen, amelyben nem találja helyét. Habzó szájjal ropja a táncot, mint a révületben vonagló der-ვისék és minden szemérem nélkül fitogtatja buja-ságát. Istentől elszakadtak, hogy féktelen szaba-don élvezzék, amit a tudás alkot, a test kínál és a föld terem, de isszonyúan csalódtak és a csalja remény is elindult tőlük. Csak arra valók már, hogy a halál malmainak garatiára hányják őket. Fatimában a Szűzanya pontosan megmondta, mi-lyen balsors veri majd a földet, ha az emberek nem hallgatnak Isten szavára, de ugyanakkor azt is megígérte, hogy a borzalmas válság után az ő szíve fog győzni és tartós béke lesz a népek között, tehát az a béke Isten műve lesz, amit Mária közbenjárása szerez meg nekünk. Mi nem a fegyverekben, nem a politikában, nem a szeren-csében bízunk, hanem az Úr hatalmában és a

Nagyasszony ígérétében s azért a mi reményünk nem is vall szégyent. A Sátán először hazug ígér-rettel bódítja magához a balga hitelent s miután a bukásba kergette, azt hazudja neki, adja meg magát a végzetnek, mert nincs többé remény. A hívó pedig azért jár Fatimába, hogy ott a győ-zelmes bizalom kútfejjéből töltekezze.

Fatimában a döbbsentő újság az a szellemi lég-kör, amely az egész térségben uralkodik. Valami páratlan erő van benne, amely a szemet, szívet, lelkét megragadja és lenyűgözi. Bármennyit csu-lódtunk, akárhogy isszonyodunk a mai néptől, ott ismét megtanuljuk szeretni az embert, amikor a mély öröm komolysága sugárzik az arcokon. Erezzük az isteni erő nyugalmát, látjuk a halha-tatlan szépség csodáját a szemekben és halljuk az ének finom dallamában, hiszen ott már az öröklét pitvarában vagyunk. Ott az éjszaka is egészen más, mint a pártisi nagy kocsiban: minden kézben láng lobog, az óriási fényzőn tűzes hitvallás és százezrek zengő dala fönnséges hódolat a Teremtő előtt. Ott jön létre és óriási néppé tömörül az új, a krisztusfajta ember, aki-nek az a hitvallása, hogy új korszakot nyisson a történelemben és szolgálva uralkodjék. Ott a hívó eléri azt a szintet, ahová a Teremtő kezdet-től fogva emelte, hogy Isten rokona és dicsősége legyen. Ott a kereszténység többé nem szörvány, ellenben pünkösdi mozgalom, mivel minden tagja azon van, hogy az imádság, a bűnbánat és vezek-lés aranyán gyémántacélt vegyen magának a elszánt harcra Hollywood rothasztó léhasága ellen, a rendőrségi kintőkamrák és munkatábo-rok borzalmai ellen, az őrtornyos határok börtön-jala ellen és a pártok zsarnoksága ellen, ame-lyek az embert annyira sem veszik, mint a vágó-barmot. Az igazi béke csak a szabadság rendje lehet, a jog és igazság rendje, ámde ehhez más tehetség és külön hatalom kell, mint a háborít-hoz. A Fatimába sereglő nép erre készül és vala-mennyi zárandok az új tavaszt, az isteni örömhírt viszi hazájába: holnap a világ sorsában miénk lesz a döntő szó.

Varga László S. J.

A második püspöki szinodus

Aki az Egyház titokmivoltában nem hisz, és aki az Egyházat úgy akarja vizsgálni, mint valamilyen természetes társulást, nem tudja megérteni azt a paradoxont, amit a II. Vatikáni Zsinat tanított: «A római pápának tisztsége folytán teljes, legfelső és általános hatalma van az Egyházon és ezt mindig szabadon gyakorolhatja... A püspökök rendje, a római pápával együtt, szintén hordozója az egész Egyháznak vonatkozó legfőbb és teljes hatalomnak.» Ugyanannek a hatalomnak illetve tisztségnek tehát két birtokosa van: a pápa és a püspöki testület. Ha aztán a püspöki testületet valaki úgy tekinti, mint bármilyen más «collegium»-ot, amely a saját akaratát szótöbbséggel fejezi ki, úgy i. e., hogy az köti a collegium elnökét is, akkor a két fél közötti konfliktus lehetőségének nyílt ajtó és az Egyház egysége kerül veszélybe. A laikus sajtó így is tárgyalta az októberben tartott rendkívüli Püspöki Szinodus programját és a két fél közötti «harcnak» az esélyeit is így latolgatta.

Nem lehet tagadni, hogy a II. Vatikáni Zsinat bezárása utáni események nagy feszültségről tanuskodtak: gondolkunk itt elsősorban a «Humanae vitae» enciklika megjelenésére és az arra következő visszhangra. Nemcsak egyes püspökök, de egyházi püspöki kar is kritikus álláspontot foglalt el az enciklikával szemben. Többben úgy nyilatkoztak, hogy ha a «kollegialitás» ebben az esetben működött volna, azaz, ha a pápa előzőleg megkérdezte volna a püspököket, az enciklika nem jelent vagy nem így jelent meg. Ezek a hangok nem hitetlenek részéről, de hívők részéről, sőt püspökök részéről hangzottak el. Úgy tűnt tehát, mintha a fenti paradoxon problémát jelentene a hívők számára is. Helyesen bírálta ezt a magatartást Heenan kardinális a Szinodus első napján: «Az I. Vatikáni Zsinat után úgy megnőtt a pápa tekintélye, hogy őt tartották az egyetlen legfőbb tekintélynek az Egyházban és a püspökökre úgy néztek mint az ő helytartóira; a II. Vatikáni Zsinat után a dolgok annyira megváltoztak, hogy a pápát akarják egyesek megtenni a püspökök helytartójának», aki t. i. csak azt mondhatja, amit a püspökök többsége gondol.

A kollegialitás elve

A kollegialitás két irányban vizsgálható: *vertikálisan*, ha t. i. azt szemléljük, hogyan vesz részt egy püspök, mint a testület tagja, a pápával együtt az egész egyház vezetésében; és *horizontálisan*, ha azt nézzük, milyen kapcsolatban áll egy püspök más részegyházakkal. Az első szem-

pont felhívja a püspökök figyelmét arra a felelősségre, amivel az egész egyháznak tartoznak: tanítaniok kell híveiket az egész egyház szeretetére, támogatniok kell minden közös ügyet és felelősségüknek megfelelően részt kell venniük az egyetemes egyház vezetésében. A második szempont kiemeli annak fontosságát, hogy tekintettel kell lennie minden egyes püspöknek a saját egyházmegyéje kormányzásában a többiekre is; a gazdagabbaknak segíteniük kell a szegényebbeket; tanításban és egyházfegyelmi intézkedésben pedig tekintettel kell lenniük azokra a hatásokra, melyek ezekből más részegyházakra következhetnek stb.

A Zsinat az egyház hierarchikus szervezetről csak azután tárgyalt, miután beszélt az Isten népéről. Ez az egyházzsémlelet valami újat jelent, amennyiben az egyházat nem mint emberektől és koroktól független jogi intézményt állítja elénk, hanem mint a történelemben konkrétan megjelenő isteni akaratot: népet, amelyet Isten hív és kiválaszt, népet, amely a keresztség által Isten országává lesz és egy-egy részegyházban konkrétan megvalósul.

VI. Pál pápa a Zsinat tanítását óhajtotta megvalósítani, amikor 1965 szept. 15-én, tehát még a Zsinat bezárása előtt, létrehozta a püspöki szinodus intézményét, melyet először 1967-ben hívott össze. Ez volt az első püspöki szinodus.

Feszültségek a szinoduson

A «Humanae vitae» enciklika körüli nagy vita mutatja, hogy a Zsinat utáni egyházi élet kereste az új egyensúlyt, mely harmóniába kellett hogy hozza a pápa primátusát a püspöki kollegialitással. Az enciklika körüli kritikák arra irányultak, hogy a legfőbb egyházi hatalom mai gyakorlatában a pápa erkölcsileg kötelezve érezze magát, hogy abba a püspöki testületet bekapcsolja. A feszültség egy másik oka pedig az volt, hogy némely részegyház sokkal nagyobb függetlenséget kívánt magának a saját területén, mint az eddig elképzelhető volt, és Rómát nem mint az egység előmozdítóját, hanem mint az «uniformizmus» erőszakolóját állították oda. Szükségesnek látszott tehát, hogy a pápa összehívja a világ püspöki karainak elnökeit a keleti rítusú pátriárkákkal együtt, hogy elmondják véleményüket és megfogalmazzák kívánásaikat az egyház szervezeti megújulását illetően.

A szinodusi atyák bőségesen éltek a sza-

badsággal, mely egy ilyen nagyfontosságú összejövetelt jellemez. A fenti feszültségek éppenúgy hangot kaptak, mint az az aggodalom, hogy a kollegialitás nevében nem lehet az egyházi közönség ellen vétetni olyan intervjúkkal, mely a hívet megbotránkoztatja; nevezetesen sok atya kifogásolta azokat az igaztalan kritikákat, melyekkel némely püspök a pápa tekintélye ellen időközben felszólt. Feltűnő volt az afrikai és kelet-európai püspökök állásfoglalása, akik a kollegialitás nevében tiltakoztak a nyugati katolicizmusban lappangó számos nyugtalanító tünet ellen.

A szinodus három részre tagozódott: az első napokban a problematika tanbeli oldalát vizsgálták, azután áttértek a pápa és a püspöki karok közti viszony gyakorlati megtárgyalására, és végül a püspöki karok egymásközti kapcsolatáról tárgyaltak. A sajtó is tökéletesen és minden nap tájékozódva volt a szinodus menetéről.

Az eredmények

A pápai primátus és a püspöki testület viszonyának elméletében pozitív eredmény nem született meg; a vita mindvégig élénk volt és végül az atyák arra az elhatározásra jutottak, hogy a probléma tanulmányozását egyelőre rábízják a teológusokra. Annál mindenesetre megállapítható, hogy senki nem vonta kétségbe a pápa primátusából folyó legfőbb tanítói és kormányzói hatalmát. Többben tették fel a kérdést: ha a püspököknek a pápával közös felelősségük van az egész egyházzal szemben, nincs-e, vagy nem lehet-e vitatni, hogy a szinodusban egybehívott atyáknak nemcsak tanácsadási, de döntő szerepük van. A keleti pátriárkák a maguk állandó szinodusát állították mintegy példaképpen a latin atyák elé. A nehézségek között élő egyházak fejei, mint a kelet-európai püspökök és az afrikaiak, érzékenyen reagáltak mindarra, ami a pápa primátusi jogát távolról is csorbítani látszott és aláhúzták azt a gondviseléseszerű szerepet, amit a pápaság az ő részegyházuk érdekében visel.

A pápa és a püspöki konferenciák közötti viszonyt az atyák előbb kilenc, nemzeti nyelven folyó, kisebb körben tárgyalták meg és aztán tárták a szinodus plénuma elé. A javaslatok között több olyan volt, melyet mindegyik csoport proponált, és ezek közül a pápa az október 27-i ülésen tartott beszédében hárommal egyetértését fejezte ki:

- a) a püspöki szinodust, annak rendszerinti vagy rendkívüli formájában, minden két évben összehívja, legközelebb 1971-re;
- b) a püspöki szinodus Rómában székelő titkárságát kibővíti a világegyház püspökeivel és

Keresünk

valódi vagy átképzett

**SZERSZÁMLAKATOSOKAT
SZERSZÁMKÉSZÍTŐKET
nagy karosszériá
szerszámok gyártásához.**

Csak valóban kitanult szakemberek jelentkezzenek, legalább 50 % német nyelvtudással!

6 hét próbaidő, véglegesítés után lakásszerzésben is segítünk.

Dr. MELEGHY K. G.

Werkzeugbau und Presswerk

5070 BERGISCH GLADBACH

c) a titkárságon keresztül a püspökök egy-egy szinodus tárgysorozatába maguk proponálhatnak megvitatandó témákat.

A szubsidiaritás gondolatát, hogy t. i. a püspökök a saját egyházmegyéjük kormányzásában és a püspöki karok a saját területükön az eddigénél nagyobb önállósággal intézkedhessenek, a pápa elvileg elfogadta, mert tiszteletben akarja tartani a részegyházak jellegzetességeit, de hozzá-tette, hogy az egyház egysége nemcsak a hit, az erkölcsi törvények, a szentségek és a liturgia legfőbb kérdéseiben őrizendő meg, hanem az egyházi fegyelem nagy vonalaiban is: tehát ezekre vonatkozóan a maga legfőbb tisztségéből folyó jogait fenntartja. — A többi javaslatot a pápa meg fogja vizsgálni és hamarosan dönt, hogy azokat milyen formában fogadja el.

A rendkívüli püspöki szinodus jó munkát végzett. «Az isteni kegyelem működését nyilván tapasztaltuk az ülések alatt» — állapította meg Heenan bíboros. Az atyák az összes javaslatokat igen nagy szótöbbséggel fogadták el, ami mutatja, hogy a püspökök egyetértenek azokban a nagy kérdésekben, melyek az egyház szervezeti átalakítását illetik. «Ki vannak építve az új utak» — mondta Poma kardinális — «melyeken keresztül az egyház nagyobb és szeretetben erősebb egysége biztosítható van».

A feszültségek erősen enyhültek a gyakorlati javaslatok előterjesztésében és abban a tényben, hogy a a három legfontosabbat a pápa a szinodus végén magáévá tette.

Tolnay Imre

Az aixi vadóc

Amikor torzonborz alakját megdöbölték Aix rakoncátlan kölykei, megérezték, hogy a féltelmes külsejű, de egyáltalán nem veszélyes, mogorva piktóban egy ártatlan gyermekszív dobogott. Persze ezzel nem kellene túlságosan eldicsekedni. Életrajzírói is szívesebben elhallgatják. Hogy jobban kijöjjön a sor, inkább kiemelik bizarr, tépelődő, morgó mizantropiáját a sok családásba belefáradt, emberkerülő festőnek. Grotzsk figura volt. Talán így védekezett természeténél fogva félték karaktere az emberi ártások ellen, mint a hernyó rút külseje egyúttal önvédelme is.

Látva az utcán, faluvégen lyukas, össze-vissza horpadt, festékes kalapjában — vagy kopasz koponyájával és nagy szakállával, hátán — mint madárijesztő — festékkállányával és vásznaival, falubelieji nem sejtették, hogy a XIX. század vég egyik szellemi kolosszusa. Külsőleg nem látszott titánnak, pedig ma a «modern festészet atyja» névvel tituláljuk. Belőle robbant ki a XX. század első felének szinompompázó művészeti tüzi-játéka.

Maga sem tudta önmagáról, hogy forradalmasítani fogja az utána következő nemzedéket s hogy, aki valamire való festővé lett, mindben volt belőle valami. Maga is csak inkább sejtette, mint megfogalmazni tudta akarását. Vidéki elhagyatottságában mint a gyökér nem álmodhatta a tavaszi virágzást, mely belőle pompába bomlott. Legalább egyszerű-kétszer beengedhették volna szegényt a «kiállításra», melynek kapuja csak halála után nyílt meg számára. Egész életében elutasított volt. Remetéleté vált. Morozussá, aki behúzott nyakkal járt, attól tartva, hogy hátbunyózzák.

Majd egyszer talán szenttéavatják nemcsak azokat, akik az egyik isteni attributumnak, a jószágunk áldozták életüket, hanem azokat is, akik karikás szemekkel, transzban minél többet szerettek volna kilátni, kifantáziálni a szépből, a második isteni attributumból. A Szép bajnokait is, akik Jákobként vívódnak az Isten titokzatos szép arcából minél többet megábrázolni. Ráamulva a természetre s magukon át újra visszaadva: «csodálva és alkotva» utánozva a Teremtőt.

Ez a normális lélettől elrugaskodott megszül-

lött egy fajta isteni miljöben élt. A festő, aki áll a szépség záporozó zuhatagában ecsettel ujjai között elmélkedve. Minden fa, hegyhát, háztető, napraforgó, jolyókanyar festői téma. Evés közben az abrosz ráncai, az elgurult alma gömbje vagy a pohár hengere az ő új kozmoszának alkotó elemei. Egy pillanata se volt, hogy kiesett volna ebből a másfajta ugyan, de valami módon a kegyelmi élethez hasonló légkörből. Maga volt a festészet — nem volt lélekezete hogy kívülről élt volna.

Azaz vasárnap mégse nyúlt ecsethez. Nem mulasztotta el soha vasárnapi miséjét s este rendszerint elment a vecsernyére. Szokott helyére ült s figyelmesen kísérte a szertartásokat. Mikor áthaladt a katedrálisba vezető oszlopsoron, rátámadtak a koldusok, akik már jól ismerték. Sohasse feledkezett meg róluk. Elindulása előtt tele- rakta zsebeit aprópénzzel, amit széles gestussal a markukba nyomott. Nagyon vallásos gyermekkorának visszarezgése lehetett, hogy a liturgikus énekek és szertartások menete tetszett neki. Nem esztétikai megfontolások miatt ment templomba, hanem őszinte hite vitte oda.

Olvasóim talán szinte banálisnak tartják, hogy elárulkoztam életének eme intimitásait. Ma, amikor a valamire való ember annyit csak ad magára, hogy túljutott a középkori babonákon. Nemde a Szőnyi múzeummal alakított zebegényi lakásából is kisikkasztották a feszületet. Ma szeretjük demitizálni emberi nagyságainkat is.

De mi a csudáért szégyenkezünk emiatt. Azt elviseljük, hogy rendetlen, szórakozott volt s nyitva felejtette kabátját, ingét s meztelen hassal cipelte holmiját. Hogy is törődhetett volna szőrös pocakjával, mikor az utcagörbületben a kocsikerék nyomokra futva tekintete «misztikus» rémületbe esett s lázasan pakkolta le szerszámait a meglátott új téma előtt. Nem csodálatos báj-e, hogy ugyanő vasárnapra kicsípelt, lekefélté kalapját, rendbeszedte magát, hogy meg ne botránkoztassa a templom népet. Azt nem kívánhatjuk tőle, hogy minden alkalommal megtalálja elgurult inggombját — ám, hogy az illendőségen csorba ne essék — madzaggal kötötte meg a mandzset-táját.

Mária nővére vezette háztartását, akinek arra

is volt gondja, hogy nem hagyott neki békét, amíg a gyóntatószékbe be nem kényszerítette.

Egyik gyónás-áldozása után életének talán egyetlen bizalmasa megkérdezte a nagy magányost, hogy miért nem fest egyszer egy Krisztust. Elmélázva, alapvető félelemérzésével válaszolta: nem merném megtenni, bizony nem. Annyian megtették már jobban, mint mi tudnánk. Meg hát nagyon is nehéz lenne.

De a legprimitívebb egyszerűséggel berendezett szobájában a fal főhelyén a feszület függött.

Halotti jelentésében ez állt: Szíveskedjék elfogadni meghívásomat Paul Cezanne temetésére. Aix-ban halt meg Provence-ban, az Anasztáz-egyház szentségeivel megerősítve, 1905 október 25-én, 68 éves korában.

Prokop Péter

MEGHÍVÓ!

A zürichi Cserkészek és a zürichi Nőegylet szeretettel hívják meg Önt és Kedves Családját műsoros MIKULÁS-DELUTÁNJKURA.

Az ünnepség a Kirchengemeindehaus (Guthirt) nagytermében lesz vasárnap, 1969 dec. 14-én, 15.30 h. kezdettel.

Hazai hentesáru

1 kg szárazkolbász	8.80 DM
1 kg szalámi	12.— DM
1 kg véreshurka	5.60 DM
1 kg májashurka	5.60 DM
1 kg paprikás szalonna	5.— DM
1 kg disznósajt	7.— DM
25 DM-tól költségmentes szállítás.	

Taubel Mihály
hentesmester

671 Frankenthal/Pfalz
Peter-Rosegger-Str. 2
Tel.: (06233) 92 58

LEGKEDVESEBB AJÁNDÉK

KARÁCSONYRA

A magyar könyv — hanglezem! —

Herczeg F.: Pogányok	DM 14.—
Mécs László: Versék	10.—
Villon Balladái (Faludy ford.)	8.—
Gárdonyi: Göre Gábor kalandjai	6.—
Erdős Renée: Sentara bíboros	12.—
Zilahy: Valamit visz a víz	12.80
Zilahy: Két fogoly	16.—
Jókai: Török világ Magyarországon	11.—
Jókai: Mire megvénülünk	12.—
Forradalom és Szabadságharc 1848-49. (gyönyörű képes kiadás)	10.—
Passuth: Harmadik udvarmester	19.—
Nyíró: Havasok könyve	18.—
Kenneth: Randevu Rómában	18.—
Kenneth: Forgó táncparkett	20.—
P. Howard-Rejtő regényei darabja	6.—
Az ellopott század, Halálsziget, Az ellopott futár, A szőke ciklon	

Karácsonyi lemez: a 2749 50 cm 20.—
(Barabás Sári éneklő a legszebb karácsonyi számokat)
LPX 10110 50 cm Stereo 17.—
50 ismert nóta: Piros Pünkösöd, Akácós út, Lemondás, Szeretnék május ..., Édesanyám, te jó asszony, Ahogy én szeretlek, Fehér selyem, stb.

Kérje díjtalan könyv- és hanglezem jegyzékünket!

S. Katko

Musica Hungarica

8 München 13, Agnesstr. 45.
Tel. 570-911

Ha valaki tud hírt adni Horváth Veráról, aki 1940-ben született és 1956-ban Kecskemétről emigrált, közölje a Szerkesztőséggel.

Hireink és közleményeink

Zágon József prelátus

November 4-én ünnepelte a római Sz. István Házban megjelent szűkebb baráti körben születésének 60. évfordulóját. Köszöntötték a Püspökök Kongregációjának fíradhatatlan dolgozóját és az idegenben élő katolikusok szentszéki megbízottját. Köszöntötték a S. Maria Maggiore bazilikai imádságos lelkű kanonokját. És köszöntötték elsősorban a római Szent István Alapítvány elnökét és a Szent István Ház megalapítóját, mert ezt a művét tekintve élete szemefényének és élete művének. A jó Isten éltesse erőben, egészségben és töretlen munkakedvben, hogy ezt a művet a tornyosuló nehézségek ellenére, sok-sok honfitársa közreműködésével minél előbb sikeresen befejezhesse.

S. V.

Liège. A Liège-i és környékbeli magyarok az idén is megtartották éjszakai zárandoklatukat Liège-ből Banneux-be. A zárandokok este 8 órakor indultak Liège-ből s másnap reggel a kegyhely kápolnájában szentmisét ajánlottak fel az 56-os szabadságharc hősi halottaiért.

November 22-én este 20.30 órai kezdettel nagy «Katalin Bál»-t rendezett a Liège-i Magyar Egység a Liège-i «Csárdás» Táncsoport és Mr. «Bien» kedvelt zenekara közreműködésével.

Bern. A berni magyarok közül 8 család vállalta 6 otthoni nagy nyomorban élő, egyedülálló, beteg öreg támogatását. Részükre évente 1-2 alkalommal, legalább karácsonyra és húsvétra vagy 15 dollárnyi összeget utalnak át az IKKÁ útján, vagy 1-1 vámentes élelmiszeresomagot küldenek részükre.

Basel. A Lenti-i Baráti Kör (Svájcban élő Lenti község magyarjai) október 25. és 26-án tartotta Baselben az idei találkozóját. A baráti kört a közös szülőföld szeretete és a közös emlékek tartják össze. Nincs vezetősége, mégis minden évben, költséget nem kímélve, szinte kivétel nélkül megjelennek, hogy együtt emlékezzenek 1956 októberére és ezzel erősítsék barátságukat. Az ünnepi vacsorán elmondott pohárköszöntők is erről tanúskodtak. Németh János baseli magyar lelkész is örömet fejezte ki a baráti kör példamutató tevékenysége fölött.

Zürich. A zürichi magyar misszió lelkésze Dr. Kerényi György egy tanácsadó testületet alapított magának okt. 10-én «Zürichi Római Katolikus Status» néven. Az egyháztanácsnak is nevezett szervezetnek 5 vezetőségi tagja van, akik első feladatuknak tartották az alapszabályok kidolgozását.

UNGARN - WOCHEN

(MAGYAR - HETEK)

19. November - 18. Dezember

(ausgenommen Sonntage)

Eine gastronomische, folkloristische Aktion für Feinschmecker und Liebhaber von echt ungarischer Ambiente und Gemütllichkeit.

Ungarische Meisterköche aus Budapest und das Zigeuner-Ensemble Béla Sárközi heissen Sie herzlich willkommen dem

Flughafen Basel - Mulhouse.

- Altungarische, transylvanische und bäuerliche Spezialitäten in authentischer Zubereitung.
- Ungarische Spitzenweine auserlesener Qualität.
- Csárda-Musik dargeboten durch erstklassige Zigeunerkapelle.

Reservieren Sie Ihren Tisch rechtzeitig.

Tel. (061) 44 51 66

INTERNATIONALES RESTAURANT
FLUGHAFEN BASEL-MULHAUSEN

Basel. Basel és Basel-Land magyarsága dec. 20-án (szombat) d. u. 5 órakor tartja az évente szokásos karácsonyi ünnepélyt a Providencia nagytermében, Laufenstrasse 46. Az ünnepélyre szeretettel hív minden magyart a rendezőség. A karácsonyi szentmisek rendjét külön körlevélben közöljük.

A baseli Pax Romana okt. 5-én tartott gyűlést, melynek előadója Békés Gellért, a római Szt. Anzelmianum professzora volt. — A legközelebbi gyűlés dec. 15-én este 1/2 8 órakor lesz, melyen Békés G. prof. «A magyar kereszténység és a korszerű hit problémája» címen tart előadást. Az érdeklődőket szeretettel látjuk. Az előadás helye: Kath. Studentenhaus, Herbergasse 7. — Dec. 14-én (vasárnap) a szentmisét is (1/2 10 óra) Békés G. professzor tartja, szentbeszéddel.

St.Gallen. St.Gallen és környéke magyarsága okt. 19-én hódolt az 1956-os októberi hősök emlékének. A 10 órai szentmise után a zenetemben összegyűlt nagyszámú közönség nagy tapsal honorálta mindenképp Váczi Gyula művészi zongorajátékát. Ugyancsak elismeréssel adózott a többi szereplőnek is: Dr. Kuglernének szavalaatáért, Stumf Ferencnek énekéért, Varga Katónak és V. Irénnek szavalaatukért. — Az októberi felkelés jelentőségét a magyar lelkész méltatta. A jóslíkerült ünnepi megemlékezés a magyar himnusz eléneklésével ért véget.

Reichenau. 1969 október 27-51-ig gyűltek össze Reichenauban Európa magyar lelkészei, számszerint mintegy negyvenen. Megtárgyalták az emigrációnak és menekülteknek országokként nagyon eltérő problémáit, a lelki gondozás nehézségeit és lehetőségeit. A tapasztalatok és összefogás kedvező, sokszor vártlan megoldásokat eredményezett.

Bécs. A bécsi magyarság október 25-én emlékezett meg a forradalom évfordulójáról a kalazantinusok dísztermében. Varga Gyula fró és a körje csoportosuló fiatalok adták elő a fiatal szerző «Szót kér a védelem» című dokumenciós hangjátékát. A darab Nagy Imre sorsának tükrében megrázóan szemléltette a magyar forradalom értelmét és tanulságait. A szerzőnek ez alkalommal aratott sikere legyen részére buzdítás további alkotásra.

Az Egyházközség október 25-től november 4-ig a bécsi Stephans-Dom Máriapócsi oltáránál nemzeti színű szalaggal díszített gyertyát égetett a forradalom hőseinek emlékére. — November 4-én emlék-istentiszteletet tartottak a Singerstr.-i magyar templomban.

A bécsi Szent István Egylet, mint az Egyházközség jótékonyági szerve, két ízben rendezett az idén St. Pöltenben kétéhetes üdülést idősebb honfitársaink részére. Összesen mintegy ötvenen vettek részt, s a Szent István Egylet 5.714 S-gel járult hozzá az akcióhoz, mely testi-és lelki üdülést biztosított a résztvevőknek.

Lausanne. A Magyar Kat. Misszió Vaud-kanton Bizottsága jól sikerült Katalin-napi találkozót rendezett 1969 nov. 22-én, szombaton este 7 órától éjjel után 1 óráig. A találkozó helye a Notre Dame-plébánia kulturterme volt.

Solothurn. A solothurni magyarok ezennel mindenkit szeretettel meghívják az 1969 december 20-án este fél 6 órakor Solothurnban a «Hotel Hirchen» I. em. (Hauptgasse 6. sz.) tartandó Karácsonyi Estére. A műsorra önkéntes közreműködést várunk. A gyermekek megajándékozására, valamint a fogyasztásra felajánlásokat várunk és kérünk. — A Rendezőség nevében: Németh János rk. plébános, Lemesi József református lelkész.

Porto Alegre (Brazília). «Karácsony a kereszténység nagy családjának ünnepe. Ezen a szent ünnepen különösen kössön össze bennünket a kölcsönös szeretet és az egymás iránti szolidaritás. Braziliában milliók éheznek, szegényen élnek. Vannak szervezetek, amelyek enyhítik a sebeket, de igen kevés helyre jut el. A braziliai szegény gyermekek nevében kopogtatok a magyar szívek ajtaján. Használt gyermekruhát de bárminemű, segítséget, szeretetsomagot szívesen fogadunk. Küldeményeket Padre Ladislaus Molnár, Caixa Postal 148. Porto Alegre. R.G. S. Brazil — kérem. A legkisebb ajándékért is hálás köszönet. Molnár László szt.Márton egyházközség plébánosa, magyar lelkész.

Wels. Közi Horváth József tartott nagyszámú közönség előtt előadást október 25-én este 7 órakor Welsben, és 26-án Linzben, a Magyar Otthonban Szent István királyról és B. Gizelláról.

Ötven éves a bécsi Szent István Egylet

Nagy magyar bál az idén Bécsben

Alapítása óta az Egylet jelentős szerepet tölt be az ausztriai idős és rászoruló magyarok gondozásában. A két világháború közötti időben a hercegprímás és a bécsi magyar követ védnöksége alatt a tehetősebb katolikus magyarok, a tagok áldozatos munkáján túl, jelentős összegekkel járultak hozzá ezeknek a feladatoknak a megvalósításához. A bevétel nem jelentéktelen része a jótékonyági Szent István bálók jövedelméből származott.

A háború és a megszállás mindezt elsodorta. König kardinális úr segítőkész védnöksége alatt az újjászervezett Egylet eredményesen fejlődött, támogatja a bécsi magyar ifjúság cserkészmozgalmát, évi táborozásait is.

Igy lett a Szent István bál az évek folyamán Bécsben társadalmi esemény és anyagi szükségesség is egyúttal. Hivatást tölt be a magyarság életében, feladata nemes és jelentősége nagy.

Évente egyszer, télen szokott összejönni a bécsi magyar társadalom színe-java az immár hagyományossá vált Szent István bálon. Eljönnek a fiatalok, mert — és ennek már híre van — sehol, Bécs egyik estélyén sem találunk annyi szép leányt, annyi hangulatot, mint a «magyar bálon». És eljönnek az idősebbek, mert jól esik látniuk estélyi szép ruhákba öltözött, kipirult arcú leánykáikat, elegáns fiaikat tánc közben. Mert emlékezni akarnak az elmúlt idők Széchenyi és jogász báljaira, visszaidézni egy estére a múltat. De eljönnek azok is, akik legalább egyszer egy évben igazi magyar csárdást szeretnének ropni, magyar nótaszó mellett szórakozni egy feledhetetlen hangulatú estén, melyen a tánczene mellett cigány húzza a talp-alá-valót, meg megannyi édes-bús nótáját a múltnak, a magyar népnek.

Igy volt ez már akkor is, amikor a Szent István bálók közönségét a meghívók még a bécsi

magyar követség palotájába hívták és így volt ez az utóbbi években is minden magyar bálon. De nőtt az érdeklődés, egyre többen szeretnének eljönni, — és nemcsak magyarok, de a magyarsággal osztrák és külföldi barátai és a magyarsággal szemben baráti érzelmeket tápláló Bécsbe akkreditált diplomaták is. Így tágasabb, reprezentatívabb termekre volt szükség.

Ezért az idén télen, 1970 január 31-én, szombaton este a Szent István bál első alkalommal Bécs legpatinásabb főúri palotájában, a Pallavicini palotában, kerül megrendezésre. A pazar díszterem kapuit most először készségesen nyitja meg a bál közönsége számára tulajdonosuk.

A Szent István bál lelkes rendezőgárdája azt szeretné, ha ezen a télen, január utolsó napján, még nagyobb mértékben mint eddig, a külföldi magyar társaság is elküldene képviselőit Bécsbe, hogy a bécsi magyar ifjúság minél több honfitársnőjével és honfitársával ismerkedhetne meg, ha legalább ezen az estén együtt lehetnének azok, akik együvé tartoznak a vér és a társadalmi kapcsolatok jogán. A rendezőség szeretettel várja München, Zürich, Bern, Milano, Bolzano és a többi közeli, sőt távolabbi európai városokból is a «magyar bál» kedves vendégeiként mandazokat, akik el tudnának és el is akarnak jönni erre a napra Bécsbe, hogy minél többen legyenek magyarok együtt, szétszórtságukban is erőt és összetartást hirdelve.

A rendezőség örömmel várja a meghívóigényléseket, hogy idejében tehessen eleget lehetőleg minden kívánságnak, az alábbi címre:

St. Stephan-Verein,

Stephansplatz 5. A 1010 Wien.

Üzleti betársulás

Újonnan alakított adósságmentes idegenforgalmi társaság (G. m. b. H.) több millió Schilling értékű szállodával és házakkal lehetőséget nyújt betársulni 10-15 % garantált évi kamat, vagy 20-50 % évi nyereségrészesedés mellett!

Érdeklődni: Hotel-Pensio «Jungbrunnen»
3332 Sonntagsberg/Rosenau,
N. Ö. Austria, Europa.

Rentenanstalt

Die Rentenanstalt ist die älteste und grösste schweizerische Lebensversicherungsgesellschaft. Unsere Generalagenturen in der ganzen Schweiz sowie unsere Sprechzimmer am Hauptsitz stehen Ihnen jederzeit kostenlos zur Verfügung. Wir beraten Sie gerne — auch in ungarischer Sprache — über sämtliche Formen der modernen Lebensversicherung.

Rentenanstalt a legidősebb és legnagyobb svájci életbiztosítási társaság. Vezérképviselőink egész Svájc területén, valamint fogadószobáink főépületünkben minden időben díjtalanul rendelkezésére állnak. Szívesen szolgálunk megfelelő fölvilágosítással és tanácsadással — magyar nyelven is — a modern életbiztosítás minden formáját illetően.

Schweizerische Lebensversicherungs- und Rentenanstalt

Hauptsitz in Zürich, General Guisan-Quai 40
Tel. (051) 27 29 50

Niederlassungen in
München, Paris, Amsterdam, Brüssel, Liverpool / London

Templomépítő magyarok Norvégiában

A szent királynak, Istvánnak a népe. Mintha ő maga folytatná bennük az egyházépítő munkáját tovább — az Északi sarkkörig. Az ő ezred-éves évfordulóján elkészül az új korona a norvégiai Solyomkő csúcsára. Nem aranyból és drágakövekből, hanem erős vasbetonból és színes üveg-
ből. Mert itt is élnek sokan az ő lelki fiaik közül — és szívükben az ő krisztusi szelleme.

Nyolc testvér lakik ott a fenyvesek között. Edesapjukat öt éve eltemették. Edesanyjuknak huszonhat unokája van már, de még többet is vár. A családi házaikat ők maguk építették, kemény munka volt. Mint ragyogó karácsonyfadíszek úgy sorakoznak házaik a hatalmas fenyők között a partoldalán. A templom azonban messze van innét, autóbusszal is több, mint egy óra. Novembertől májusig szigorú tél uralkodik ezen a vidéken, ilyenkor a közlekedés is nehezebb. A magyar lelkes időkint az egyik nagy szobában állít fel oltárt s ott mutatja be a szent áldozatot. Az utóbbi években már egyre szűkebb lett a szoba, mert egyre többen jöttek. Elhatározták, hogy egy templomot is építenek. Ez sokáig csak álom maradt a telek és pénz hiánya miatt. A jó lelkek szép álma mégis mindig megvalósul!

Úgy történt, hogy a norvég szomszéd ajándékba adott egy telket. Építeni azonban csak a hatóságok engedélyével lehet s ez évekig késlekedett. Végül is a negyedik telekre kaptuk meg az engedélyt a templom építéséhez. Ez a legszebb része a területnek, a főútvonalától kétszáz méterre a halom csúcsán. Az idén készen lett a telekhez vezető új betonút is. Az ügyet a város norvég építészeti vezetője harcolta ki, habár ez sok munkába került neki, mert emiatt át kellett alakítani a városi tanács építési terveit. A tiszteletdíjat, amit hálából felajánlottunk neki, nem fogada el. Az Ige áldja meg érte! Amikor a tervnek híre ment, a norvég és holland barátaink összegyűjtötték 80.000 márkát a kezdéshez. Még hiányzik 500 ezer márka az építő anyagra. A munkát a magyar testvérek vállalják, hiszen ők maguk is építettek. A műszaki rajzok egy itteni magyar mérnök kezei között készülnek, szintén önkéntes vállalkozásból. A város norvég építőmestere ingyen vállalja a felelőséget az egész munkáért

és kedvezményes áron szerzi be az anyagot.

Sokáig gondolkodtunk, hogy milyen alakja legyen az új templomnak ebben a csúcsos északi természetben. A templomépítés a legnehezebb művészet, mert ki kell fejeznie az istenit s a emberit is, a Teremtőt s a művét is. Az Úr háza a lélek belső világának a kifejezője. Amikor az ember belép egy igazi templomba, akkor éreznie kell, hogy a lelke mélyére száll, bent van és fent van — ott, ahol maga a teremtő szellem lakik. Jó ezt tudni. Ebben a tudatban megérzi az ember Isten házában — a Léleknek — vonzóerejét és így nem nehéz már templomba járni, hanem «béke és öröm a Szentlélekben». Ez a soha el

nem múlt öröm a legdrágább jutalom a templomépítés áldozatos munkájáért.

Az Úr házában kicsinyített képmása szavak nélkül is hirdeti a gondolatot: «Az Ige testté lett és közöttünk lakott». A teremtő szellem láthatatlan, de a művében ő maga nyilatkozik meg látható formában is. A teremtett világ egyenletes körforgásban egy teljes-egész: univerzum, kozmosz, rend. Az egész fizikai világrend «Isten háza». A látható műveiből ismeri fel az emberi ész az Ő láthatatlan létét s mindenható erejét. Kijelentéséből pedig tudjuk, hogy Ő három Személy egyetlen isteni-szellemi természetben. A világot — s abban különösen az embert — a saját képmására alkotta. Az anyag belsőjében mindenütt felfedeztük az egyenlőoldalú háromszöget. Hat ilyen háromszög egy szabályos hat-

Az épülő templom tervrajza

szöget képez és ez az anyagi világ mértani alapformája. Ezt mutatja az atomok szerkezete, ebben a formában jönnek létre a hópehelyek s a jégkristályok és a méhek is szabályos hatszögben építik a sejtjeiket. Nem nehéz belátni, hogy mindenütt ugyanaz a teremtő erő működik ugyanazon törvény szerint. Az egyenlőoldalú háromszög, amelybe gyakran egy mindent látó és tudó

szemet is rajzolnak, ősidőktől fogva a Szentháromság Egy Isten jelképe. Az igazi művészet természetutánzás, a természet rendje pedig a teremtő szellem megnyilatkozása.

Ez a megfontolás vezetett minket a tervezett templomunk formájához. A teremtésnek őseredetű formája ez, amely mégis örökké új és mindig korszerű. Alapja a tökéletes kör, belső mennyezete a szabályos hatszög és felette emelkedik a torony három egyenlő háromszögből, mint a teremtő Szentháromság jelképe. A belső falakon az Atya, a Fiú és a Szentlélek jelképei ragyognak majd színes terméskövekből mozaikszerűen kirakva...

A norvég püspökünk kijelentette, hogy ő egy fillért sem tud adni az építésre és az egy «magyar csoda» lesz, ha ez a templom mégis elkészül. Igen, ma is történhetnek még ilyen csodák, ahol a lelkekből nem hiányzik a segítő jóakarati!

OLVASÓINK IRJÁK

Beriben élő magyar publicista leveléből valók az alábbi sorok:

«A lap kitűnő, a kastli cikk különösen. Kastl végvár! — Egy szerény javaslat: A lap még népszerűbbé válása érdekében talán több személyi hírt a hívők köréből, — születés, házasság. Nem valami társadalmi pletyka-lapra gondolok, de az olvasók érezték, hogy ők is jelen vannak. Ez fontos... A lelkipásztorok küldjenek anyagot.»

Amerikában élő magyar szerzetesnővér írja:

«Mindig élvezettel olvasom az Életünk számait, mert érdekesek és jó a tartalmuk. A leutóbbi számban nagy haszonnal olvastam «A mi nevünk Péter» című cikket. Általában az újság nívós.»

Bécsben élő középiskolai tanár írja:

«Gratulálok az Életünk júniusi számában megjelent 'Péter sziklája az idők viharában' című vezércikkhez. Öröm és élmény volt olvasni a mai idők kaoszában a pápai tekintély pozitív értékelését és a ma annyira szükséges méltatását.»

Nyugaton járt otthoni magyar katolikus leveléből idézzük:

«Kezembe került az Életünk egy száma. Most láttam, most olvastam először ezt a lapot. Majdnem egyúttal olvastam el minden mondatát. Nemcsak azért, mert a magyar szót gyorsabban futja végig a szem és sietve issza a lélek, hanem mert európai és mégis magyar, általános emberi és mégis otthoni hang. Otthoni hírek, otthoni gondok, hazai kultúra, hazai kenyér. Éltet és reményt ad...»

Belgiumba szakadt magyar leveléből valók az alábbi sorok:

«Az Életünk című k. újság nagy örömet jelent nekem. Csak sírva tudom elolvasni. Boldoggá tesz az, hogy még vannak igazán nagylelkű magyarok, akik nemcsak névleg, de szívvel-lélekkel azok!»

Franciaországban élő szerzetesnővér írja:

«Főtisztelendő Atya! Most fejeztem be nagy szellemi élvezettel olvasott cikkét: 'Milyen nagy lépést tett az ember a világűrben?' — Mondhatom, nagyszerű! Meg kell, hogy köszönjem azonnal, úgy igazán szívből-lelkekből. — Kivágtam a cikket az újságból és az elmélkedési könyvembe tettem. Remek gondolatok Isten nagyságának át-elmélkedéséhez. — Nagy öröm számomra az is, hogy megtalálom az Életünk minden számában nagyon-szeretett Kardinálisunk — élő Mártírunk — nevét és hogy ezáltal ébren tetszenek tartani nagy áldozatának az emléket, mert sajnos agyonhallgatják lassan e nevet, amely 1948/49-ben, azután 1956-ban olyan nagy dicsőséget adott a magyar névnek!»

Skandináviából írja egyik magyar lelkész:

«Meg szeretném ragadni az alkalmat, hogy gratuláljak a laphoz. Magyarjaink szeretik, szívesen olvassák. Szeretnének természetesen skandináv hírt is többet, de ebben csak mi, itteni papok vagyunk hibásak. Igérem a magam részéről, hogy 'megtérek'.»

Az USA-ból írja egy magyar lelkipásztor:

«Az Életünkhöz szívből gratulálok. Vele komoly olvasnivalót adnak magyarjaink kezébe. Minden számhoz gratulálni lehet. És különösen örülnék az egyházhíu vonalvezetésnek.»

KARÁCSONYI VÁSÁR

A modern ember időhiányban szenved. Sok barátságának is vékonyabb lesz a szála, mert hiányzik a jókapcsolat ápolásához az idő. Mindenkinek rohan és még jó, ha este le lehet ülni a TV elé, vagy egy rövid pillanatot vetni valamelyik újságba. Az általában feltűnő másik jelenség: a szűk lakás is gondot okozhat. Az emberek panaszkodnak, hogy rendezetlen a lakásviszony, vagy ha ez nem áll fenn, akkor az a baj, hogy nincsen a lakásban elegendő hely. Egyik barátom említette, hogy könyveit, ládába csomagolva, évek óta a dőhös pincében tartja, mert a lakás kicsi és a kultúra betű formájában nem kaphat helyet. Lenne ugyan erre a célra egy beépített szekrény, de ott szákszámra hever a sok gyermekjáték. Nincsen szíve selektálni azokat, mert minden játékhoz egy emlék fűződik.

Mi legyen az ajándék?

A szülők téli gondjaihoz tartozik, különösen Karácsony felé közeledve, az ajándékozás. Eltekintve a gond anyagi oldalától, felmerül a kérdés: mit ajándékozzak gyermekeknek, hogy örüljön is neki? Mióta a játékszereket is gépesítették, a japuska és jakard ideje lejárt. Tényleg gond lehet egy jó ajándék kiválasztása. Talán érdekesnek tűnik, de nemcsak a játéknak, hanem a játékszernek is van lélektani jelentősége. Ezt a jelentőséget tárgyalja a Herder cég kiadásában megjelent könyv szerzője, B. Linke. Minden szülőnek ajánlatos a könyv, mert nemcsak a játékkal kapcsolatban, hanem egyébként is értékes tanácsot ad a nevelés terén. Izelítőként egy-két gondolat belőle.

A játékszer célszerű vásárlása

Sok gyermek nem tanul meg igazán játszani, mert nincsen alkalmas játékszere. A játék beszerzésekor ügyelni kell arra, hogy

1. jó játék kerüljön a gyermek kezébe,

2. a gyermek korának és nemének megfelelő játékot kapjon,

5. a sok játékszer ne vegye e. a gyermek kedvét a játéktól.

Ezt nemcsak a szülőknek, hanem a rokonoknak és a látogatóknak is tudni kellene. Mégis, honnan tudhatják meg a játékvásárlás arany szabályát? Az elárulótól valószínűleg nem, mert azok az üzlet malmára hajtják a vizet. A vásárlónak előre tudnia kell, hogy a játékszerrel mit akar vásárolni. A vásárlás szempontját talán megvilágítják azok a tanácsok, amelyeket a szerző tíz pontban foglalt össze:

1. A játékszer feladata, hogy a gyermek fantáziájának szabad teret adjon. Ezért megfelelőbb az építőköcska vásárlása, mint kész járművek, vagy házak beszerzése.

2. Az igazi játékszer akkor jó, ha több célt szolgál. A maga-készített játékteherautókra a gyermek helyezi el az árut és le is szedheti róla. Így sokkal többet kell «dolgozni», mintha pl. egy kész vonatot tolatna előre és hátra.

3. A játékszer a gyermek világából legyen. Kis-korban a gyermekeket az úrhajó még nem vonzza.

4. Minél kisebb a gyermek, annál nagyobb legyen a játékszer. Kézügyességet feltételező játékot csak nagyobbaknak vegyünk.

5. A játékszer mennyisége álljon arányban feladatával. Egy mackóval el lehet játszani, de egy darab építőköcskával bajosan.

6. A játékszer legyen tartós — egy útitárs.

7. A tömör alapszínek emelik a játékszer vonzóerejét.

8. A játékszer legyen egyszerű, hogy a gyermek megnézhesse, hogy «mi van benne». Így a javítása nem lesz bonyolult.

9. A gépesített játékszerek is legyenek szerkezetükben áttekinthetők. Csak a nagyobb

gyermek, vagy inkább a felnőttek tudnak a bonyolultabb mechanizmussal boldogulni.

10. A jó játékszer nem olcsó, de sok olcsó játékszer jobb, mint a hamar széteső drága portéka.

Karácsonyon kívül a szülők még más alkalommal is vesznek játékszer gyermekeiknek, pl. egy utazás, születés- és névnap alkalmából. Az ilyen ajándékoknál a hasznosság mellett talán a fohangszűly a meglepetés és az ajándékozás öröme van. Még így is nagyobb az értékük, mint a nyálánkságoké. Ilyenkor sokan ki akarnak tenni magukért, költséges és technikailag bonyolult dolgokat vásárolni... talán azért, mert maguk is játszani akarnak. Vigyázni kell, mert a gyermek igénye különbözik a felnőttekéitől.

Az ünnepek előtt az említett tíz szempont talán hasznos útmutató lehet néhány szülőnek.

P. Szőke János

Eredeti antik

rézkarok

tájképek magyar és külföldi városokról, továbbá antik térképek a világ minden tájáról és egyéb-tárgyú karok nagy választékban kaphatók. Export — import — csere.

Viszonteladók nagybani árai.

Dr. Oswald Miklós,
9000 St.Gallen (Schweiz)
Rorschacherstr. 159.

Innsbruck. Nagyszerű kiállítást rendezett kerámiai műveiből Szabados Eszter nov. 6-20-ig. Az eseményről a Tiroler Nachrichten is hosszabban megemlékezett.

Dr. HAMSÁG JENŐ

Flóra Gyógyszertára

szállít Magyarországra és a világ bármely részébe gyógyszereket.

Badenerstr. 85,

8004 Zürich.

Tel. (051) 25 21 40

Magyar órásmester

sokéves gyakorlattal, mindennemű óra és ékszer javítását vállalja, garanciával.

Rendkívül jutányos árak!

Kérjen ingyenes tanácsot óra és ékszer vásárlása előtt.

Groszman Miklós

Neuweg 8, Hölstein BL.

Tel. (061) 84 65 56. Hívható este!

A karácsonyi ünnepély Lausanne-ban dec. 15-án, Genfben dec. 17-én lesz megtartva.

Életünk kenyere ...

1. AZ EGYHÁZI ÉV KEZDETE

Advent első vasárnapjával kezdődik az új egyházi év. Az Egyház liturgiája egy év leforgása alatt megeleveníti előttünk megváltásunk nagy művét. Bemutatja a Megváltóra váró emberiség sóvárgását, a megtestesülést, Jézus megváltó halálát és diadalmos feltámadását, a pünkösdi Lélek erejét az egyház életében Krisztus második eljövételéig. Amikor Paul Claudel elmondja önvallo-másában megtérése történetét, azt írja, hogy a «nagy könyv», amelyet forgatott azután, hogy az Isten kegyelme megérintette újra a lelkét, a **liturgia** volt. Ahogyan a templomban az egyházi év folyamán megelevenedett előtte Krisztus megváltó műve, úgy mélyült lelkében a hit és fakadt belőle a keresztény élet. Fontos tehát, hogy tisztában legyünk az egyházi év tartalmával és annak lelkivezető irányításával. Csak így remélhetjük, hogy a szent liturgiában megújuló krisztusi mű eleven életet jelent a mi számunkra is.

2. AZ ADVENTI IDŐ

az egyházi év első szakasza. Karácsony előtt négy héten át eleveníti meg a liturgia — első sorban a szentmisében, annak szövegeiben — az évezredekben át boldog reménységben élő, Messiást váró emberiség hitét.

*Harmatozások égi magasok,
Téged vár epedve a halandók lelke,
Jöjj el, édes Üdvözítő! (SZVU 2).*

Izaiás próféta lelkéből tör fel ezekkel a szavakkal a vágy az eljövendő «hatalmas, erős Isten», a «Béke Fejedelme», az «Úr Szolgája» után már 8 évszázaddal Krisztus születése előtt. Azt a Szabadítót várta az emberiség (a messiás szó szabadítót, megmentőt jelent), aki újra békét teremt a bűnbeesett ember és a bűnnel megsértett Isten között, arra a korra várt, amikor eljön az, akinek a neve lesz: Emmanuel, Velünk az Isten... amikor az emberiség a Megváltóval az élén újra Isten népének vallhatja magát. A hajnali mise Izaiásnak fent idézett szavaival kezdődik, majd szentleckéjében ugyancsak Izaiástól halljuk a messiási jóvendölést:

*«Isten majd bebizonnyítja nektek hatalmát.
Ez lesz a csodajel: íme anya lesz a Szűz és fia születik; fiának neve: velünk az Isten.
Egyszerű emberként él, legyőzi a rosszat és diadalra viszi a jót.» (Iz. 7, 10 skk.)*

Az evangélium pedig ennek a jóvendölésnek beteljesedését hozza Szt. Lukács könyvéből; hogyan küldte Isten angyalát a názáreti szűzhöz, Máriához — és tudatta vele, hogy a Megváltó anyja lesz. Itt olvassuk Máriának, az Úr engedelmes gyermekének örökszép szavait, amikor elfogadta ezt a nagy kiténtetést:

«Az Úr szolgálóleánya vagyok, történjék velem úgy, amint mondod.»

Az adventi vasárnapok készítenek elő minket az Úr eljövételére, amit maga a szó, advent is jelent. Az első vasárnapon (idén nov. 30.) ugyanaz a gondolat áll előttünk, mint az egyházi év utolsó vasárnapján: Krisztus diadalmos eljövetele a világ végén, amikor mindenki számot ad életéről az örök Bírónak. Ezért figyelmeztet az Egyház Szt. Pál szavaival:

Testvéreim: itt az óra, hogy az álomból felkeljünk, hiszen üdvösségünk közelebb van, mint hívó életünk kezdetén

(1. vasárnap szentleckéjéből).

Mindazt, amit előre megírtak Jézusról, okulásunkra szolgál — mondja Szt. Pál a római levélben (Advent 2. vas. szentlecke), hogy megőrizzük a szent reményt. Maga Krisztus ezekre az írásokra figyelmeztet, amikor kérdik tőle: «Te

vagy-e az, akinek el kell jönnie?» — és azt mondja, hogy a prófétái jóvendölések öbénne teljesednek, tehát Ő a várt Messiás (2. vasárnap evangéliuma). Keresztelő János, Jézus előhírnöke is tanúságot tesz a Megváltóról. Ő csak az útját készíti, mint ahogy már Izaiás megjövendölte, de «köztetek áll az, akit nem ismertek, aki utánam jön és nagyobb nálam» (3. vasárnap evangéliuma). A 5. adventi vasárnap az **örvendezés** vasárnapja: örvendjen minden Isten-kereső lélek, örvendjen minden bűnbánó, mert az Úr közel van (a mise bevezető éneke). Az utolsó adventi vasárnap már **pontos történelmi** keretek közé helyezi ezt a Messiás-váró reménységet. Mintha csak azoknak szólna, akik mindent tüzetesen ellenőrizni akarnak: leírja Jézus születésének idejét:

«Tibérius császár uralkodásának tizenötödik évében történt. Potius Pilátus volt Judea helytartója, Heródes Galileának, testvére Fülöp Itureának és Trakonitisz tartományának, Lizániás pedig Abilínának volt negyedes fejedelme... Ez volt az idő, amiről az Előhírnök mondta: «...meglátja majd minden ember az Isten üdvösségét»

(4. vas. evangéliuma).

3. KARÁCSONY

Amikor a karácsonyi éjféli mise, a hajnali pásztorok miséje és az ünnepi nagymise elmondja Jézus születésének eseményeit, az angyalok Isten dicsőítő énekét, a pásztorok boldog örömet, amikor az Anyaszentegyház azt ünnepli, hogy eljött közeánk az Isten — ahogy a próféta jóvendölte — «velünk az Isten», ugyanakkor mégis az apostol szavaival tanít minket a szentmisében arra, mit jelent számunkra, hogy «az Ige testté lett»:

«Eljött mindannyiunkhoz jóságos Istenünk, a mi Üdvözítőnk és arra tanít minket, hogy szakítsunk az istentelenséggel és a világius vágyakkal. Eljünk jőzan, igazságszerető és istenfélő életet a világban. Várakozunk boldog reménységgel: nagy Istenünk és Üdvözítőnk Jézus Krisztus eljön dicsőségében»

(éjféli mise szentleckéje).

Íme, a liturgiában tanító Egyház: az Ige megtestesülését ünneplve azonnal a keresztény, krisztusi **É L E T T E T T E I T** várja Krisztus követőitől, egy nagy adventi lelkületet, amikor minden emberhez személy szerint eljön Krisztus. Akinek a szíve egy ütemre dobban a liturgiában köztünk élő Krisztussal, annak valóban a szentmise, az Úr minden szava az **élet kenyere**, a lélek tápláléka lesz.

4. ÜNNEPEK DECEMBERBEN

Dec. 8-án ünnepli az Egyház a **Szeplőtelen Fogantatás** ünnepét. Mária nagy méltósága ez, amiért az Isten a Megváltó anyjává választotta. Az a teremtmény volt, aki **létezése első pillanatától** kezdve «kegyelemmel volt teljes», aki egészen tiszta, egészen büntelen volt. Izaiás jóvendölését adja ajkára az Egyház: «Boldogan örvendek az Úrban és ujjongó lélekkel magasztalom Istenemet. Felöltöztetett engem a kegyelem ruhájába és a szeplőtelen tiszta élet köntösét adta rám: fölékesített, mint kedves menyasszonyát» (a mise kezdő éneke).

Dec. 26. **Szent István első vértanú** ünnepe. Diákonus volt, az apostolok segítőtársa. Krisztus mellett tett bátran tanúságot szentbeszédében, amiért ellenségei megkövezték. Az első felnőtt vértanúja az Egyháznak.

Dec. 27. **Szent János apostolnak**, a «szeretett tanítványának» ünnepe.

K Ö N Y V S Z E M L E

Arthur Baur: «Grüezi mitenand»
Praktische Sprachlehre
des Schweizerdeutschen.
Gemsberg-Verlag, Winterthur,
160 Seiten, Fr. 12.80

Hogy külföldiek valamely országban boldogul-hassanak, egyik legfontosabb előfeltétele ennek az ország nyelvének elsajátítása. Mivel Svájcban az irodalmi német nyelv vagyis a Schriftdeutsch mellett a dialektusnak még hivatalos megnyilatkozásokban is (pl. rádióban) mind nagyobb szerep jut, a nép pedig ezt a nyelvet beszéli, a legtöbb külföldinek érdeke a svájci dialektus megtanulása, és pedig annál inkább, mert ennek is **saját nyelvtana** van.

Ilyen segédkönyv a «Grüezi mitenand» című nyelvtan, Dr. phil. Arthur Baur tollából, aki az anyagot 24 leckében tárgyalja, pontosan jelezve az ABC-t, a kiejtés szabályait, stb. Minden lecke szórakoztató olvasmánnyal kezdődik, ehhez csatlakozik a grammatikai rész, szótár, a kiejtés tárgyalása és fordítási gyakorlatok.

A könyvet kitűnően használhatják mindazok, akik a svájci népnyelvet elsajátítani óhajtják. Ára 12.80 svájci frank. Beszerezhető: Gemsberg-Verlag, 8401 Winterthur, Postfach 154.

Dec. 28-án azokat a gyermekeket ünnepeljük, akiket Heródes király Jézus miatt meggyilkoltatott; **aproszentelek napja**. Az idén vasárnapra esik, ezért a szentmisében nem emlékezünk meg róluk. Ugyanakkor már az idei évben ezen a vasárnapon ünnepli az Egyház az új liturgikus naptár előírása szerint (bővebben tárgyalunk az ünnepek új rendjéről, az egyházi év új beosztásáról és a mise új rendjéről a jövő évben az «Életünk kenyere» rovatban) **Szent Család vasárnapját**. Eddig ez az ünnep a Vízkereszt (jan. 6.) utáni 1. vasárnapra esett.

A keresztény családok elé állítja örök példaképpül az Egyház a Szűzanya, Szent József és a gyermek Jézus példáját. Különös bizalommal imádkozunk ezen a napon azért, hogy örizze meg Isten a családok egységét, békéjét — hogy a keresztény családok példás élete ma is ott ragyogjon mintaként minden ember előtt éppúgy, ahogy az első keresztények életpéldája nyomán olyan sokan lettek a pogányok közül Krisztus követői.

Dec. 31. **Szent Szilveszter** pápa napja, a polgári év vége. Ilyenkor **évvégi hálaadásra** megy a keresztény ember a templomba. Van mit megköszönni. Valahogy megéri az ember sorsdöntő pillanatokban, hogy mit jelent számára az imádság, mit jelent számára ebben a mulandó világban az örökkévalóság, hit, Isten.

Dr. Iván László

Magyar turistáknak kellemes szállás

a **Quisisana** pensioban
a Mariahilferstrasse mellett.

Wien 6, Windmühlg. 6. T. 57 53 41

Magyartól

faltól-falig szőnyeg (Spannteppich)
a legkedvezményesebb áron kapható,
szakszerű munkával!

Tel. (061) 41 77 44. — Csak délelőtt és este hívható!

Emlékezzünk

1649 december 12-én, 520 évvel ezelőtt halt meg Geleji Katona István református püspök. Eger közelében, Gelejen született 1589-ben. Külföldi tanulmányai után hazatérve átvette a gyulafehérvári iskola igazgatását. 1621-ben Bethlen Gábor fejedelem udvari papja lett. 1653-ban megválasztották püspöknek. Működése korszakalkotó volt. Megszilárdította a református egyház helyzetét és sokat harcolt az unitáriusok és a szobatosok ellen. — Ma ökménikus szemmel tekintve a dolgokat, azt mondhatnánk, hogy a reformáció külön egyházzá alakult. Gerei erősen küzdött a puritán, sőt a presbiteri irányú mozgalmak ellen is, melyeknek elnyomására úgy irodalmi téren, mint a szatmárnémeti zsinaton hathatósan kiállt. Ennek a nemzeti zsinatnak a megbízásából készítette a róla nevezett Geleji-kanonokat, melyek azóta a tiszántúli és erdélyi, majd a dunamelléki reformátusoknál állandóan érvényben voltak. Keserű Dajka János által megkezdett énekes gyűjteményt, az u. n. Öreg graduált is ő fejezte be, úgy hogy 1656-ban nyomtatásban megjelenhetett. — Legfontosabb a nyelvtanban a helyesírás etimológiai elvének felállítása, amivel megindította a magyar etimológiát; továbbá az a nyelvújítási tetele, hogy meglevő képzések és szóösszetételek mintájára új és szokatlan szavakat alkothatunk.

1779 december 18-án hunyt el Rohoncon Faludi Ferenc SJ. Némethújvárt született 1704-ben, március 25-én. Ifjú korában belépett a jezsuita rendbe. Harminc éves korában áldozópapá szentelték. Volt hitszónok, tanított gimnáziumban, nevelőintézetben és az egyetemen. Egyforma buzgósággal foglalkozott mint tanár geometriával, jogtörténettel, filozófiával és teológiával. Volt házfőnök és nyomdaigazgató Nagyszombatban s végül könyvtáros. Fontos öt év életében az, amelyet Rómában tölt, mint magyar gyóntató. Megismerkedik az olasz és más külföldi irodalommal. A magyar irodalom szegénysége arra kényszeríti, hogy nyelvünket is a külföldiekhez hasonló művekkel gazdagítsa. Irodalmi működése kétirányú: írt prózai munkákat és költeményeket. Prózai művei fordítások és legnagyobb részét vallásos tartalmúak, oktató irányúak. Szépirodalmi csak egy van közöttük, de ez is inkább ismeretterjesztő: a Téli éjszakák, keretes elbeszélés. Sokkal jelentősebbek ennél erkölcsnevelő

« Jungbrunnen »

Hotel - Pension Sonntagsberghen
700 m magasan.

Bécsből és Salzburgból egyaránt
1,5 óra a West Autobahnon. —
Elágazás Amstettennél.

Kitűnő ellátás, polgári árak!

Magaslati levegő. - Tegyen próbát Ön is!

Ugyanitt 33 közműves telek eladó 5 évi részletre is. Víz, villany, telefonvezeték, — aszfalt kész. Gyönyörű kilátás az Alpokra és a Dunára.
Telekár: 150-250 S-ig m 2-ként.

Bécsben a Hietzing-villanegyedben családi ház 700 m 2 gyümölcsösrel eladó 1.1 millió S-ért. — Azonnal beköltözhető; 1954-ben épült, 1967-ben renovált masszív épület.

Érdeklődni: Hotel «Jungbrunnen» in Sonntagsberg, Post 3352 Rosenau a. S.
Telefon: 07448-25504.

« Boutique Maria »

Ruhák, kosztümök, kabátok, kötöttáru;
párizsi és londoni modellek;
szalonmunka méret után is.

Pongrácz Mária

Herreng. 2. Wien I. Tel. 65-50-222

Somlainé ILONA Stüberl-je

Kis magyar étterem

a Graben 14. sz. házban

Wien 1. Bräunerstr. 2. Tel. 52 61 91

Vasárnap is nyitva. Csütörtök szünnap.

Kozmetikai szalonomat

Bernben megnyitottam

Magyaroknak jutányos kezelés

Gösi Ágnes dipl. kozmetikus

3013 Bern, Lagerweg 12.

Telefon: (051) 41 20 13

Gazdag János hentesmester

Bern, Kramgasse 19. Tel. (051) 22 21 02

Karácsonyi vásárlását eszközölje

új hentesüzletünkben (3 házzal lejjebb régi üzletünkötől). Mindent megkaphat.

Magyaros hentesárúk, disznótoros véres-májshurka és sütkölbász állandóan.

Magyar borok és pálinkák s mindenfajta magyaros konzerváru.

Rendelését előre is köszöni és Kellemes karácsonyi ünnepeket és boldog újévet kíván Honfitársainak

Gazdag János

A szentmise új rendje (III.)

A szentmise második főrészében, az Eucharisztia liturgiájában is sok változást eszközölt a zsinati liturgikus bizottság. Pl. megrövidített bizonyos imákat, de a legjelentősebb változás abban áll, hogy több új prefációt és három új kánont iktatott be az új miserendbe. Ezekről a már részben ismert változásokról legközelebbi cikkünkben számolunk majd be. Most a híveket jobban foglalkoztató kánon utáni részeket ismertetjük.

Az Úr imádsága

Mind a négy kánon doxológiával végződik, amely után a Miatyánkot kezdő mondani vagy énekelni a misézópap a «Könyörögjünk» felszólítás nélkül.

Kívánatos volna, hogy más vegyesvallású nemzetek példája nyomán a magyar keresztények is megegyeznének a Miatyánk közös szövegében és az is hasznos lenne bizonyára, hogy a gregorián dallam mellett magyar dallam is készülne a szövegre. Különben az új miserend jelentős lépést tett az ökumenikus cél felé, amikor bevezette a Miatyánk ősi doxológiáját a szentmisebe az alábbi magyar szöveggel: «Szabadíts meg, kérünk, Urunk, minden gonosztól. Adj kegyesen békét napjainkban, hogy irgalmadból mindenkor bűn és baj nélkül éljünk, míg reménykedve várjuk az örök boldogságot, és Megváltónk, Jézus Krisztusnak dicsőséges eljövését. Mert Tiéd az ország, a hatalom és a dicsőség mindörökkön örökké.»

A büntől és bajtól való szabadulásért való imádságot (embolizmust) kapcsolta össze az új miserend a Miatyánk doxológiájával, elhagyván belőle a szentek említését.

A béke rítusa

Az Úr asztalához csak megbékélt lelkekkel lehet járulni. Ez a béke-rítus a mostani megújulás során nagyobb hangsúlyt kapott és kissé kibővült. A pap kitárt kézzel hangosan mondja vagy éneklő az eddig mindig csendben és egyes-szám-ban mondott imádságot. «Urunk, Jézus Krisztus, Te azt mondtad apostolaidnak: Békességet hagyok rátok, az én békémet adom nektek. Ne vétkeinket nézzed, hanem Egyházad hitét, és őrizd meg Egyházadat szándékod szerint békében és add meg teljes egységét. Ki élsz és uralkodol mindörökkön örökké. Amen.»

Ezután kitárt karral mondja a békekívánást: «Az Úr békéje legyen veletek mindenkor». — «És a te lelkeddel». — felel rá a hívek. Ezután a pap vagy a diakonos külön fel is szólítja a közösséget a béke-köszöntésre és a kölcsönös kiengesztelődésre: «Engesztelődjétek ki szívből egymással.» Azután békecsókot vált a segédkezőkkel, a nép pedig valamilyen jellel pl. öleléssel, kézfogással vagy meghajlással, a Magyar Püspöki Kar döntése szerint közös felkiáltással: «Legyen békesség köztünk mindenkor.»

Kenyértörés

A béke rítusának kiemelése mellett a szentmise még egy ősi mélyértelmű mozzanata került vissza eredeti helyére és kap nagyobb nyo-

matékot az új rend szerint és ez a kenyértörés ritusa. Az Apostolok Cselekedete szerint (2, 42) erről nevezték el az egész szentmisét kenyértörésnek. A pap a tányérkán lehetőleg ne csak a «maga» nagystyáját törje meg, hanem — különösen kisebb közösségek esetén — legalább néhányat a hívek számára is, a tányérka fölött egy kis részecskét pedig beleejti a kehelybe, közben csendben mondja: «A mi Urunk Jézus Krisztus testének és vérének egyesítése váljék a szentáldozásban lelkünk üdvösségére». Ennek a «commixtio»-nak vagyis a Szent Test és Vér egyesítésének mélyértelmű jelentősége is van különösen a keleti liturgiában, ahol a Test és Vér újraegyesítése Krisztus feltámadásának a kifejezője. A kenyértörés egész szertartása alatt a hívek az Agnus Dei-t vagyis az Isten Bárányát éneklék, mely eredetileg is «confractorium» vagyis a kenyértörést kísérő szent ének volt. Nemcsak háromszor, hanem többször is megismételhetik mindaddig, amíg a kenyértörés tart.

A pap előkészülete az áldozásra

Összetett kézzel, meghajlás nélkül csendben elmondja a misekönyvben lévő két előkészületi imádság közül az egyiket. (Ezek szövege nem változott.) Majd térdelet hajt (az Úrfelmutatás utáni térdhajtások mellett csak itt maradt meg a térdhajtás), és kezébe veszi a megtört Szentostyát és felmutatja. (Nem kell gondosan összeilleszteni, a «megtört» Ostya felmutatása még hatékonyabban fejezi ki az áldozatot.)

A pap és a hívek áldozása

A Szentostya felmutatásához az eddig szokásos módon mondja: *Ime az Isten Báránya, ime, aki elveszi a világ bűneit*, — de hozzáfűzi zentül: «*Boldogok, akiket meghív lakomájára Jézus, az isteni Bárány.*» (A hívek a pappal együtt csak egyszer mondják az «Uram, nem vagyok méltó» imádságot.)

Az áldozás formájáról nem szól külön az új rend. Az utóbbi években általánosan elterjedt az állva való áldozás szokása. Nem magyarázhatjuk ezt csak praktikus okokkal, de nem tekinthetjük a tisztelet csökkenésének sem, inkább annak az egyre általánosabbá váló helyes felfogásnak a külső kifejeződésének, hogy ha különböző fokban is, de a szentmisét a hívek a pappal együtt közösen mutatják be, mint a királyi papság (1 Péter 2, 9) részesei. Ez áll különösen a szentmise egyéb részeire is: az állás az áldozatbemutatás testtartása.

A két szín alatti áldozásra vonatkozóan csak megerősíti az új rend az eddigi szabályokat.

Áldozási ének

Az áldozási éneket már a pap áldozása előtt el kell kezdeni. Ha nincs ének, a pap vagy a lektor a hívek áldoztatásának megkezdése előtt olvassa fel, így az valóban az áldozási menetet kíséri és ad gondolatokat hozzá. Az áldozási ének kiválasztásánál is nagyobb a szabadságunk. Nemcsak Püspöki Karok engedélyezhetnek erre megfelelő népcéket, hanem bármelyik szentmisében énekelhetjük az öskeresztények szép áldozási éne-

két, a 35. zsoltárt. A hívek ebben az esetben vagy a hármass Alleluja-val vagy a zsoltárból vett antifonával felelhetnek az előénekesek által énekelte egyes zsoltárversekre: «*Izleljétek, hogy mily édes az Úr.*»

Az áldozás után a pap és a hívek csendben hálát adhatnak, de közösen is imádkozhatnak vagy énekelhetnek. Ebben az esetben a pap leül a székre és a hívek is ülnek s a szentmise befejezése is innen, és nem az oltártól történik.

Az áldozás utáni imádságot

Dominus vobiscum nélkül, csak a «Könyörögjünk» felszólítással vezeti be a pap. A felszólítás után csak akkor kell rövid csendet tartani, ha erre megelőzően nem került sor. A záradék itt is a rövid: *A mi Urunk Jézus Krisztus által.*

A szentmise záró rítusa

A postcommunio után az új rítus most külön

Egy pap elhagyta a szolgálatot

Egy francia édesanya tette közzé nem régen a «Panorama chrétien»-ben a következő történetet, amit most mi a német «Neue Bildpost» november 16-iki számából idézünk.

Férjemnek jólmenő kisüzeme volt és egész életén keresztül arra törekedett, hogy az örökül kapott ősi családi üzemet modernizálja és a személyzet helyzetét ezen a módon is javítsa. Hívó katolikus léteire csak a nagyobb ünnepeken ment el a templomba, és általában rám hagyta, hogy a vasárnapi szentmiséken én képviseljem a családot.

Három gyermekünk született: egy leány és két fiú. Ezek közül az első a kereszttségben Mihály, a másik a Jakab nevet kapta. Különben alig lehet két egymástól annyira különböző testvért elképzelni, mint a mi fiaink voltak.

Mihály nyugodt természetű, kicsit félénk volt, bár testileg magas és erős. Jakab ezzel szemben alig gondolt másra, mint a csinytevésre és úgy látszott, mintha állandóan ostobaságokon törné a fejét. Azonban benne is arany szívet talált, aki alaposabban kutatót a természetére után.

Annak ellenére, hogy nagyon komolyan vettem egész életemben katolikus hitemet, még álmodtam sem gondoltam soha arra, hogy fiaim közül egyszer egyikből pap lehet.

Mihály teljesen igazodott édesapja kívánságához, aki már korán tudtára adta, hogy tanulmányai végeztével neki adja át a gyár vezetését.

Jakab a matematikára vetette rá magát, és úgy képzelte el életpályáját, hogy technikus lesz belőle.

✱

Mindketten lelkesen résztvettek a plébániai katolikus mozgalmakban. Nagy segítségére voltak a helybeli káplánnak a nyári fiú táborok levezetésében. Már három éven át áldozták fel nyáron vakációjukat a szünideji táborokban a fiatal káplánnal együtt, akivel annyira összebátoroztak, hogy valóságos egy-szív és egy-lelek lettek hármán.

helyet biztosít a hirdetések számára, így ezek nem zavarják a szentmise menetét és jobban meg is jegyezhetők. Utána a pap széttárt kézzel köszönti a népet: *Az Úr legyen veletek.* A nép felelete után a szokásos módon megáldja a népet. Bizonyos alkalmakkor, pl. keresztelési- vagy nászmisén, vagy a nagyböjti hétköznapi miséknél többszörös könyörgés vezetheti be az ünneplésebb áldást, melyekre Amen-nal felelünk. Ezután következik az elbocsátás: *A szentmise végetért. Menjétek békével.* A nép felelete: *Istennek legyen hála.* A pap végül megcsókolja az oltárt és «illő tiszteletadás» után távozik, ez úgy is értelmezhető, hogy nemcsak a tabernákulumban lévő Oltáriszentség felé hajt terdet, hanem meghajol a nép felé is, miután a Krisztust jelképező oltártól csókkal búcsúzott. — Ha a szentmise után más szertartás (pl. beszentelés) következik, az egész zárórítus egyszerűen elmarad.

Galambos Irén OSB

És a negyedik nyáron megtörtént az érthetetlen. Mikor Mihály és Jakab a táborba megérkeztek, hamar észrevették, hogy barátjuk, a káplán teljesen megváltozott. Szeszélyeskedett, sőt néha durva volt a fiúkhöz. Közben tudatta fiaimmal, hogy hamarosan feladja a papi szolgálatot és más állás után néz. Mihály és Jakab próbálták lebeszélni. Mikor semmivel sem sikerült céljukat elérni, arra kérték, hogy reggel majd hallgassa meg gyónásukat.

Ő azonban a következő reggel nyomtalanul eltűnt.

Mikor fiaim visszatértek Párizsba, egészen lesújtottaknak látszottak. De a szemükben valamilyen érdekes tűz égett. És Jakab így kezdett hozzánk beszélni az első este: «Tudjátok már, hogy mi történt és én biztosíthatlak benneteket, hogy mi még soha akkora mértékben nem éreztük, mit jelent a papi hivatás!»

Aztán Mihály jelentette be az ő nyugodtabb módján: «Jakab és én elhatároztuk, hogy átveszük a helyét ennek a szerencsétlenül járt papnak. Ha egyetértetek velünk, belépünk a késői hivatásuk szemináriumába!»

Férjemet teljesen lesújtotta a gondolat, hogy az ősi családi üzem idegen kézbe kerül és ezért azt kérte, hogy legalább egyikük változtassa meg elhatározását.

Erre Jakab válaszolt neki: «Papa, Isten nem hagy magával kompromisszumot kötni. Már azon az éjszakán ott a táborban mindketten annyira elhatározóan éreztük, hogy a mi számunkra más út nem lehetséges.»

Férjem erre felállt és szólanul kiment a szobából, mivel nem volt bátorsága fia elhatározásáról vitát indítani.

✱

Ma mindketten felszentelt papok és mindketten segédlelkészek ugyanazon a plébánián. A gyárat eladtuk és az ősszel hozzájuk költözünk...

Papjaink

Sok téma és szó forog manapság papjaink körül. Sajnos, többnyire szomorú tartalommal. S talán éppen mi «világiak» vagyunk felelősek a szomorú tartalomért, mert a «modern szellem» szent nevében «leszállítottuk» igényeinket velük szemben. Leszállítottuk a mennyből, hiszen égbejáróknak láttuk — ez talán nem is baj — de túlságosan emberekké tettük, hétköznapivá, akiknek élni, szeretni és meghalni a feladatuk.

Mi, a modern élettel szaguldók rákényszerítettük őket, hogy ott legyenek szórakozóhelyeinken, munkánknál, utcán lépten nyomon, mert nekünk már nincs időnk arra, hogy felkeressük őket, mert nincs igényünk arra, hogy bennük Istennel találkozzunk. A mi eszeveszetti tempónkban pedig elvesztik hivatás- és küldetésstudatukat!

Eszembe jut Ernő atya sorsa az «Emlékeim»-ben, amikor egy úr ébresztette fel hivatását ismét azzal a kijelentéssel, hogy nézze Páter, Ön egy nagyon jó társalkodó uriember s mint férfi — barátom, de ennél több nem! Úgy látszik mintha már nem is lenne igény másra! Pedig van! Ki élje meg, ki vigye tovább Krisztus Örömhírét? Ki tud úgy vigasztalni, gyógyítani halálos bűnös betegeket? Ki tud úgy tanítani: «hogy ember még úgy nem beszélt?» Ki vonzza úgy az embereket, hogy «ha ruháját megérintem is, meggyógyulok? Csak azok a papok, akik úgy tudják az othont, a szülőt és a saját életüket is feláldozni, mint maga Jézus Krisztus tette»

Csoda-e, ha kritizáljuk papjainkat? Szórakozni ugyan látjuk őket — «feláldozzák» idejüket, csak hogy velünk szórakozva — megnyerjenek bennünket.

De minek? Imádkozni nem látjuk őket, az Istennel találkozás nyoma nem látszik arcukon. Kinek elsősorban, ha nem nekik feladatuk Krisztust sugározni? Nem elég egy prédikációt bevágni, azt meg is kell élni, mint Krisztus. Jó magyar mondás szerint: «Vízét prédikálni és bort inni» nem elegendő!

De félre a nyers kritikával s szálljon a nagy igény olyan papokért, akik bátran, élettel, viharral, szellemi áramlatokkal szembeszállva élnek és a költő szavával mondják: «Ideállítottak, hát állunk!»

Idejében rendelje meg karácsonyi csomagját!

Szaloncukor — diós és mákosbeigli — magyar liba, kacsa, kacsamáj, pulyka — saját készítményű prima hentesárak — kitűnő borok — s egyéb magyar áruk nálunk beszerezhetők.

Csomagmegrendeléseket egész Svájc területére vállalunk.

«Solidaritát» Ungarische Spezialitäten
4052 Basel, Dufourstr. 7.
Telefon: (061) 24 05 14

«Au Paprika»
1207 Genève, r. Adrien-Lachenal 6.
Telefon: (022) 36 88 50

Televízió

fekete-fehér, színes, rádió pick-up, HI-FI Steréo, háztartási gépek stb.

Boross Károly

Belvision TV S. A. (családi Rt.)

5, place du ler Août

Grand-Lancy, GENF

Tel.: (022) 45 26 22

— TV bemutató ingyen otthonában

— gyors javítás

— antenna szerelés

— szombaton egész nap nyitva

okmányok fordítása és hitelesítése:

Dr. jur. Josef Stark

a Kölni bíróságok hiteles tolmácsa

D 5 Köln 41

Falkenburgstr. 52

Tel. 45 53 63

A MAGYAR ISKOLABIZOTTSÁG

a Burg Kastl-i gimnázium javára

ötféle magyar díszítéssel

négy nyelvű (magyar, német, angol, francia)

KARÁCSONYI ÜDVÖZLŐLAPOKAT

adott ki 0.40, 0.50, 0.55 és 0.60 DM-ás árban.

A lapok kaphatók mindenütt a magyar lelkeseknél.

TRANSSYLVANIA

könyvkiadóvállalat kiadványai:

Magyar történelmi regénysorozat

bőr díszkötésben

Magyar történelmi tanulmányosorozat

Egyéb kiadványok

Megrendeléseket elfogad és utánvétellel azonnal kivitelez:

J. Tibad, 78 Freiburg /Br.
Uffhauser-Str. 10. — Tel. 485 05

Kérjen prospektust.

A Szent István jubileum tetteiben

Az idegenbe szakadt magyarság áldozatkész-ségét eddig három jellegzetes alkotás hirdeti: Fatimában a magyar Kálvária, a németországi Burg Kastl-ban a Magyar Gimnázium és Rómában a megkezdett, de be nem fejezett Szent István-Ház. Mind a három intézmény szorosan összefügg az 1945 év utáni külföldi magyarok sorsával. Összefüggnek azokkal a problémákkal, amelyek épp ezeken az intézményeken át szervesen belenőttek az emigráció jó- és balsorsral végített történetébe.

A Szent István Jubileum küszöbén állunk. Tekintetünk a közel jövőre irányul: az elkövetkezendő öt esztendő feladataira. Érezzük, hogy ezek a feladatok nagy súllyal nehezdednek a vállunkra. Szükségünk lesz olyan egyetemes összefogásra, hogy minél nagyobb mértékben szabaddá váljanak mindazok az erők, amelyeket a napi gondok vagy a közömbösség eddig lekötve tartottak vagy a tudat alá szorítottak.

A Szent István Jubileum nagy feladatai közül a magam részéről egyelőre csak a római Szent István-Házat szeretném az érdeklődés középpontjába állítani. Annál is inkább, mivel szeptember 1. óta átvettem e ház vezetését és ettől a naptól kezdve sorsom némiképp összeforrt a Szent István-Ház sorsával. A Szent István-Ház múltjáról röviden csak ennyit: Szent István király alkotásának, az első római záródokháznak a felújítása céljából Dr. Zágón József prélat 1965 december 15-én megszervezte Rómában a Szent István Alapítványt, amely az alapító és pártoló tagok és a különféle egyházi és világi szervek, valamint a magyar hívek adományaival 200.000 US \$ költséggel megvásárolja a Via del Casaleto 481 sz. alatt fekvő 5.400 négyzetméter kiterjedésű telket. Fáy Erzsébet személyében pedig az isteni Gondviselés olyan nemeslelkű hölgyet támasztott, aki a magyarok nagy barátjának, Duncan Olivérnek az emlékére 500.000 US \$ költséggel megépítette a tervezett Szent István-Ház kétharmad részét. A ház legszükségesebb berendezésének a költségeit 100.000 US \$ kölcsönrel fedeztük.

A megkezdett úton nincsen megállás. A Szent István-Jubileum egyik nagy feladata, hogy a római Szent István-Háznak még hiányzó harmadik

szárnyát megépítsük, berendezzük és üzembe helyezzük. Van-e reményünk, hogy tervünket megvalósítsuk? Melyek azok az utak, amelyeken járnunk kell? Melyek azok az eszközök, amelyek rendelkezésünkre állanak?

A Szent István Alapítvány Igazgatói Bizottsága 1969 október 10-én tartott ülésén elhatározta, hogy a Szent István Jubileumi Bizottsággal és a külföldi katolikus magyarok Szentszéki Megbizottájával egyetértésben Szent István király születése és a magyar kereszténység ezeréves fennállása méltó megőrkítésére és a római Szent István-Ház építkezéseinek mielőbbi befejezése céljából 1970 január 1-től 1975 december 31-ig 11.700 darab kamatmentes kötvényt bocsát ki: 10.000 10 US \$ értékűt, 1.000 db. 25 US dollár értékűt, 500 db. 50 US \$ értékűt és 500 db. 100 US \$ értékűt.

A kötvények családtagokra és másokra is átruházhatók. A tulajdonost, illetve azt, aki felmutatja, feljogosítják, hogy valahányszor a római Szent István-Házban megáll (szállása és ellátása díjából) 10 % engedményben részesüljön. Az engedménnyel 15 éven át lehet élni, ha csak valaki a kötvény névértékét előbb ki nem merítette. (Amennyiben pedig a tulajdonos ezen idő alatt a kötvény nyújtotta engedményt fel nem használja, az engedmény adományként a római Szent István Alapítvány tulajdonába megy át.)

A kötvényt közvetlenül a római Szent István-Ház megbízott ügyintézőségénél lehet jegyezni. Címe: 00151 Roma, Via del Casaleto 481. A jegyzés egyéb lehetőségeire következő ismertetésben fogok visszatérni.

A gyermeket nem rideg emberi számítás szüli, hanem szeretetből fogam és áldozatos szeretet neveli naggyá és vezet el az érett kor határáig. A Szent István Jubileum nagy feladatai csak úgy válnak élő és létkető valósággá, ha minden magyar szeretettel magához öleli őket. Jelen századunk talán utoljára nyújt alkalmat nemzedékünknek, hogy a magyar összefogásban rejlő erők maradandó értékű tettekre váltsuk.

P. Sellye Vince
igazgató

Párizs.

Az előkelő párizsi napilapban, a «Le Figaro»-ban november -én Dominique Aucleres újságíró írt cikket az 1956-os magyar szabadságharc áldozataira emlékezve. Ebből idézzük az alábbi részleteket:

Nyugaton már régen elfelejtették a történelem tanítását, miszerint ez a dunamedencei kis nép volt Nyugat élő védőbástyája a keleti barbár hordák támadásaival szemben s nem egyszer elvérzett a mérsárlások közepette. Krisztus keresztje pedig, amit a korai középkortól kezdve tartott szilárdan kezében, a barbár beözönlések elleni védelemben a magyar nép véres Golgotájává változott át.

1956-ban ágyúk tépték szét az álmat, páncélkocsik dübörgése nyomta el az örömjongást. Széttépett hullák heverték a földön, épületek omlottak össze s a bedőlt homlokzatok mögött minden még élő és ép magyar ellenálló harcos lett. A Párizs, London és Washington felé kiszivárgó szörnyűséges hírek mélyen megrendítették azokat a nyugati férjfiakat és asszonyokat, kikben érző szív lakott, s akik valamennyien legszívesebben feljert ragadtak volna, hogy a hős és egyben vértanú magyar nép segítségére siessenek. Mindenki megvolt a jó szándék, egyes kommunisták még a pártjukból is kiléptek... de sajnos a Nyugat ismét csak beadta a derekát.

*

A magyarok után a csehek és a szlovákok is megtanulták, igaz kevesebb vér árán, de ugyanolyan kegyetlenséggel, hogy a keleti népek ellenállását nem írják soha nagy kezdőbetűvel, hiszen a «Forradalom» csak akkor szent, ha az a kommunizmus ügyét szolgálja és hogy a szabadság csak a földrajzilag kedvezően fekvő népeknek lehet osztályrésze. Ezt a keserves leckét a lengyelek már jóval korábban megtanulták.

A napokban résztvettem annak az eseménynek megünneplésén, melynek az idén volt a 13. évfordulója, s amit Moszkva hívei nem szégyellnek «budapesti ellenforradalom»-nak nevezni. A beszédek után meghallgattuk a Marseillaise-t, majd egy rövid, dermedt csend után a lemezjátszó a magyar himnusz hangjait kezdte megszólaltatni. S akkor a jelenlévő magyar menekültek, kiknek utolsó kincse lett az emlékezés, meghatottságtól remegő hangon kezdték el énekelni nemzeti imájukat, melyben annyi kín, gyötrelmet, hazaszeretet, fájdalom és oly kevés, oly sovány reménység van kifejezve. Úgy érezték, hogy megint magukra hagyták, elfelejtették őket és népiüket...

Köln. Az 1956-os szabadsághősök emlékünnepe október 26-án tartották, amelyet a Szent Apostolok templomában bemutatott szentmisével nyitottak meg.

Brüsszel.

Oktober elejétől megint van oktatás a Magyar Ház, illetve a lelkesítés keretében működő Magyar Iskolában. A tanítás szerdán délután 5 óra-kor kezdődik s a fél 6-kor kezdődő misével végződik. E szentmisén a szentlekkét, az egyetemes könyörgéseket s a mise változó részeit a gyermekek olvassák. Így megszokják a liturgiába való tevékeny bekapcsolódást s a magyar nyelvet is gyakorolják, minthogy a mise nyelve magyar. A tanítás «félidejében» a gyermekek uzsonnát is kapnak. Karácsonykor és az anyák napjával egybekötött évzáró ünnepélyen egy-egy kis előadással, szavatokkal, énekekkel mutatják be szüleiknek magyar tudásukat.

Oktober 12-én, Magyarok Nagyasszonya ünnepe követő vasárnap ünnepelték a brüsszeli Magyar Ház kápolnájának búcsúját. Az ünnepélyes nagymiséét P. Salamon László kapucinus, brüsszeli magyar lelkész, a szentbeszédet pedig Ft. Szigeti István aachen-i magyar lelkész mondta.

Az 1956-os októberi magyar forradalom évfordulójával kapcsolatban a brüsszeli Notre Dame de Sablon plébániatemplomban szentmisét és szentbeszédet mondott Mgr. Emile Dejardin, a belga Püspöki Kar megbízottja. Magyar nyelvű beszédet mondott P. Salamon László brüsszeli magyar lelkész. A szentmise után a mintegy 500 főnyi megjelent magyarság égő fáklyákkal vonult az ismeretlen katona emlékművéhez, ahol a magyar himnusz eléneklésével fejeződött be az ünnepség.

Nov. 9-én a római u. n. lateráni, november 18-án pedig a Szent Péter és Szent Pál bazilika felszentelésének évfordulójáról emlékezik a katolikus egyház leturgiája. Ezzel kapcsolatban nov. 16-án a brüsszeli Magyar Ház nagytermében Salamon László lelkész az esti mise után vetített-képes előadást tartott «Róma bazilikái» címmel.

Lapzárta a hónap 15-én. Hirdetéseket pedig csak a hónap 12.-ig fogadunk el.

RHEINBRÜCKE

BASEL

LIESTAL

MAGYAR NYOMDA

UNGARISCHE BUCHDRUCKEREI

vállal mindenfajta nyomdai munkát!

Cím: Ungarische Buchdruckerei

Telefon: (071) 22 55 28

St.Gallen, Gallustr. 41, Svájc

A Németországi Magyar Szervezetek Központi Szövetsége Elnökségi Irodája minden hétfőn 9 - 13 és minden pénteken 15 - 19 óráig áll tanácsadással honfitársaink rendelkezésére.

Címünk: Zentralverband Ungarischer Organisationen in der Bundesrepublik Deutschland e. V. — München 22, Zweibrückenstrasse 2/II. Telefon: 0811 - 294376.

Sajnos a sok karácsonyi hirdetés miatt az «Élet könyvéből» c. rovatunkat nem tudtuk e számba beiktatni. A már beérkezett anyagot a frissebb adatokkal együtt januárban közöljük.

Cserkészjelvények, cserkészing beszerezhető

Skottner Károly üzletében.

Cím: 8455 Kastl bei Amberg, Opf.

Kész magyar konzervek — saját gyártmányú marhapörkölt — magyar csirke és kacska — mindenféle friss hús és füstöltárú — kirándulásra turista szalámi kapható

Manczal és Tsa. családi Rt.

hentesüzletében.

Továbbá beszerezhető nálunk kiváló véres- májas hurka, süttőkabászs és egyéb friss disznótoros áru!

Csak Svájc területére szállítunk!

Stockerstrasse 62, 8002 Zürich, Tel. (051) 25 15 56

Magyaros ajándéktárgyak —

különleges Pulloverek és Cocktail ruhák — a legújabb divatcszerek és divatkellékek nagy választékban a

«Boutique Liviában»

Forchstr. 16. — 8008 Zürich

(Kreuzplatz-nál) Tel. (051) 54 17 88.

ÉLETÜNK

Az európai magyar katolikusok lapja
Felelős szerkesztő és kiadó:

Dr. Vecsey József

Szerkesztőség és nyomda:

Ungarische Buchdruckerei

9000 St.Gallen, Gallustr. 41. (Schweiz)

Telefon: (071) 22 55 28

Postacsekk: Zürich Nr. 80 - 51481

Bankcsekk: LLOYDS Bank

Europe LTD Zürich Nr. 45.854

Előfizetés egy évre: 8.— svájci frank

Egyes szám ára 0.70 svájci frank

Életünk — Unser Leben

Monatschrift für die ungarischen

Katholiken in Europa

Redakteur und Herausgeber:

Dr. Josef Vecsey

Redaktion und Druck: Ungarische Buch-

druckerei, 9000 St.Gallen (Schweiz),

Gallustr. 41. Tel. (071) 22 55 28

Bezugspreis jährlich: 8.— Sfr.

Életünk — Unser Leben

Verlag und Schriftleitung in der BRD:

7000 Stuttgart O. Werastr. 65.

Fernruf: 43 57 86. Postcheckkonto: Ung.

Seelsorgeamt 2190 Postchechamt Stuttgart.

Verantwortlich: P. Szőke János

Erscheint monatlich

Bezugspreis jährlich: 8.— DM

Életünk (A Kereszt Népe)

(Het Kruidragend Volk)

verschijnt maandelijks in Nederland

Administratie: Hobbemakade 51, Amster-

dam. Post giro: «A Kereszt Népe»

Amsterdam, Nr. 1462200. Tel. 020-756891

Redactie: P. Matyasovich Henrik

Houtlan 4, Nijmegen

bijsdrage voor een jaar fl. 8.—

Életünk — Unser Leben

Verlag und Schriftleitung in der Schweiz:

9055 Teufen, App., «Fernblick»

Telephon: (071) 55 11 49

Postcheckkonto: Sparkassa der Adminis-

tration, St.Gallen. 90 - 656.

Verantwortlich: Dr. Vecsey Lajos

Életünk — (Magyar Ház)

Megjelenik havonta — Verschijnt maan-

delijks — Periodique mensuel

Szerkesztő és kiadó: P. Salamon László

Brüsszel 5, Gewijde Boomstraat 125.

125, rue de l'Arbre Bénit, Bruxelles 5.

Tel. (02) 48 53 36

C.C.P.: «Magyar Ház» Nr. 68516 Bruxelles

Életünk — Notre Vie

9, rue des Deux Gares, Paris - 10.

Tel.: COM 74 - 52

Postacsekk: Paris 15 419 57

Directeur de la Publication:

P. Dr. Ruzsik Vilmos Előfizetés egy

évre 12.— Fr. Egyes szám ára 1.— Fr.

Ausztriai szerkesztők:

P. Dr. Radnai Tibor

1010 Wien, Stephansplatz 5.

Tel. 0222 - 52 - 00 - 222

Dr. Iván László 4020 Linz/Donau,

Senefelderstr. 6. Tel. 42 - 5 86.

Életünk

Redaktion für Skandinavien

Ungerska Själavarden

P. Solymár János S. J.

Drottningg. 88. B. ö. g.

11136 Stockholm C.

Tel.: 111636, Postgiro: 40 45 15.